

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnishvu prejemani:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izaja vsak dan svojo izvenredno modrost in pravičnost.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	pol leta 15—
četrt leta 6-50	četrt leta 7-50
na mesec 2-30	na mesec 3—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

O kuriranju parlamenta.

Dunaj, 11. februarja.

Začetkom marca se zopet sestane državni zbor. Politični krogi se bavijo že danes z vprašanjem, v kakem razpoloženju da se vrnejo poslanci. Češke radikalne stranke so zapustile parlament z obljubo, da se vrnejo z vsem svojim orožjem in da bodo nadaljevale brezobziren boj za vspostavitev ustavnega stanja na Češkem. Geslo, s katerim so opravile svojo obstrukcijo proti proračunskemu provizoriju, jih moralno veže tudi za bodočnost, ne glede na to, da so agrarni in radikalni voditelji opetovano proglasili, da hočejo boj uske ad finem, to je tako dolgo, dokler ne bo odpravljena upravna komisija in razpisane volitve za češki deželni zbor. Onemogočenje parlamentarne rešitve pror. provizorija pomenja le korak k temu cilju in s tem uspehom se Čehi gotovo ne morejo zadovoljiti. Nove pravne predloge, ki jih je izročila vlada Nemcem in Čehom, so izzvale v čeških narodnih krogih veliko nezadovoljnost in akoravno so češke stranke pripravljene o njih meritorično razpravljati, se vendar ne da trditi, da bi mogle dati radikalnemu krilu češke delegacije povod za parlamentarno premirje. Najugodnejši moment za ostro parlamentarno taktiko povrh šele prihaja. Proračunski provizorij si je vlada preskrbela s pomočjo § 14. — novi brambni zakon, pooblastila za najetje novih posojil pa se ne dajo dobiti potem te komode substitucije. Ako je bila češka obstrukcija pošena in ako hočejo stranke definitivno ovreči obrekovanja nemških listov, ki so jih dolžili, da se bore le za ministrske mandate in mastne subvencije, potem moramo z gotovostjo pričakovati, da poteče tudi marčevno zasedanje parlamenta dokaj burno in kritično.

Tega se zavedajo tudi Nemci in vlada. Posebno vlada se trudi najti primerna sredstva, s pomočjo katerih bi mogla steti obstrukcijo, oziroma jo zadušiti že v kali. Niti eden dan ne počiva žurnalistična kampa-nja proti grdi, protidomovinski, brezvestni obstrukciji, kateri je potrebno zbrati vse „dostojne“ parlamentarne

stranke v močno četo bojnikov za definitivno sanacijo avstrijskega parlamentarizma. Naš parlamentarizem je gotovo na žalostno - nizkem nivoju, toda oni, ki so poklicani, da ga zdravijo, ne vidijo, ali nočejo videti korenine vsega zla, temveč priporočajo sredstva, katera so že a priori nesprejemljiva.

Danes podaja vlada v enem dunajskem listu »delavolnim« strankam cel arzenal na razpolago, kopico poslovnih natezalnic, vijakov, nagobčnikov in podobnih instrumentov, s katerih pomočjo bi se naj poslovanje parlamenta zenzostavilo in reformiralo, in sicer tako, da bi bila v bodoče vsaka ostrejša parlamentarna taktika izključena, oziroma dovoljena le takozvanim velikim strankam, ali pa, da se še preciznejše izrazimo — Nemcem. Avstrijski parlamentarni poslovnik je gotovo reforme potreben in s preciznejšimi ter strožjimi predpisi bi se dali mnogi nedostaki nekoliko zastarelega in okornega parlamentarnega poslovanja odpraviti. Kar pa se v našem parlamentu ne da izvesti, to je absolutno uveljavljanje majoritetnega principa, uvedanje načela, da imajo v našem državnem zboru le največje skupine poslancev vse parlamentarne pravice. Ta princip je v parlamentih, v katerih obstoja trdna večina in ki so narodno homogeni, gotovo pravilen — popolnoma napačen pa je v našem državnem zboru, ki je nacionalno, gospodarsko, kulturno razbit na toliko skupin, da jih je težko prešteti. Male stranke in frakcije delegacije manjših narodov torej ne bodo mogle nikdar akceptirati omejitev najvažnejših debat, otežkočanje interpelacij in predlagalnega prava, terminiranje zakonov političnega značaja i. p. — ker bi se s tem same obsodile k vlogi pravcati parlamentarnih mutcev.

Zdravljenje našega parlamentarizma je treba pričeti z drugimi sredstvi. Iz državnega zbora mora izginiti narodnostno vprašanje in razmere se bodo takoj zenzostavile in korenito izboljšale. V to svrhu bi bilo seveda treba izvesti predvsem zunaj izven parlamenta princip narodne enakopravnosti ter tako izbiti podlago narodnim sporom in bojem v državnem zboru. S poslovnimi

reformami se avstrijski parlament ne da ozdraviti in dokler se vlada o tem ne prepriča, bo morala, in naj jo vodi grof Stürgkh ali pa kdo drugi, računati danes s češko, jutri pa z obstrukcijo kake druge narodne delegacije.

Kranjski deželni zbor.

(Seja dne 11. februarja 1914.)

Napredni poslanci so vložili te le predloge in interpelacije:

Interpelacija

poslanca Julija Mazelleta in tovarišev na Njega ekscelencu dež. predsednika barona Schwarza radi občinskih revežev v Krškem.

Krško mesto ima od Turnške graščine od grofa Auersperga ustanovljeno ustanovo, po kateri mora ista desetim krškim revežem dajati podporo, oziroma vso preskrbo. To podporo so dobivali ti nadarbinariji ali reveži dalje časa v naturalijah. Ko je bila graščina prodana Lenarčiču, so jo začeli dobivati v denarju in sicer po 6 K 50 v na mesec.

Zraven tega so dobili še kaka trohljiva drva za kurjavo in za večje praznike nekaj malega v denarju za približek, kakor je bilo zgovorjeno. Tudi oblike bi imeli vso dobiti, kakor je v tozadevni pogodbi navedeno, ali v tem oziru se jih je vedno prikrajšalo.

Lenarčič pa je zopet prodal graščino hrvaško-slavonski parcelacijski banki, katera je za imenovano ustanovo založila denar, ter tako odkupila vknjižnino na graščinsko posestvo za to ustanovo.

Obresti od te vsote bi se imele porabljati za mesečne podpore nadarbinarijem. Ta zadeva pa že celo leto trpi in še do danes ni rešena. Imenovani nadarbinariji dobivajo pri c. kr. okr. glavarstvu provizorično mesečno podporo. Ti reveži bi pa radi prišli do stalne mesečne podpore. Tudi naj se jim naknadno doplača dosedanj primankljaj.

Od 14. marca 1913 je tudi še eno mesto nadarbinarjev izpraznjeno — zdaj jih je samo še 9. — Prošnje za to novo mesto so že vložene od meseca aprila 1913, a rešitve ni nobene.

Tudi glede stanovanja za te nadarbinarije ni še do sedaj nič preskrbljeno, dasi jim gre po ustanovnem pismu dobra hiša z zdravimi stanovanji. Le-ti stanujejo namreč še vedno v hiši, ki je bila že l. 1905. od sanitetne komisije za nesposobno spoznana. Tudi stanujejo v tej hiši samo 4, drugi pa morajo po drugih hišah stanovati.

Dovoljujemo si Njega ekscelenco vprašati:

1. Ali so omenjene zadeve znane?
2. Ali hoče vse potrebno ukreniti, da se čimprej prizadetim revežem v Krškem v smislu tozadevne ustanovne listine od 13. decembra 1770 dajo vse pravice?

Interpelacija

poslanca Julija Mazelleta in tovarišev na gospoda dež. glavarja dr. Šusteršiča radi onesnaženja Save od Zagorja naprej.

Kakor je splošno znano, priteče Sava do Zagorja kristalno čista ter se v njej še nahajajo dobre vrste rib, se more v njej kopati itd. V Zagorju pa že priteče v Savo popolnoma črna Medija, ki vsebuje različne odpadke pripeljane od premogovnika trboveljske premogokopne družbe v Zagorju, od apnenic te premogokopne družbe in nekaterih zasebnikov. Od pralnice premoga se zmeče vsakih 12 ur najmanj 30—40 vozov (huntov) ali 60—80 vozov na dan v Savo. Vrhutega pa ima premogokopna družba sama 9 apnenic, Mihelčič 2 in še drugi zasebniki nekaj. V vsaki apnenici zgori vsake 14 dni do 3 tedne ena peč in od vsake peči gre najmanj 2 voza (hunta) nesnage in sme-ti v Savo, tako, da se zmeče v njo samo iz apnenic vsake 14 dni do 24 hunto nesnage. Že od Zagorja naprej postane vodovje Save radi tega umazano in nezdravo. Največ nesnage pride pa v Savo iz Trbovelj. Vsakih 12 ur se spušta najmanj 70 do 80 huntov odpadkov iz rudnika v Savo, tedaj na dan 140—160 hunto! Vrhutega pa pridejo v pošteve tudi odpadki iz cementne tovarne, kjer se zmeče vsak teden tudi najmanj 15 vozov nesnage v Savo. Od Trbovelj

naprej teče Sava skoraj že popolnoma črna proti Hrastniku. V Hrastniku zmeče trboveljska premogokopna družba prilično enako nesnage v Savo, kakor v Zagorju t. j. 70—80 hunto na 24 ur. Najgršo nesnago pa spuša kemična tovarna v Hrastniku v Savo. Z odpadki iz te tovarne se voda v Savi popolnoma okuži, da ne more živeti na daleč nobena riba v savski vodi ter da savsko vodo še pri Krškem in Brezicah živina ne pije. Vrhutega pa se meče iz 3 Ruklo-vih apnenic vsake 14 dni najmanj 6 hunto odpadkov v Savo; tudi kemična tovarna ima svojo apnenico, iz katere spuščajo odpadke v Savo. Nadalje zmečejo v Savo iz hrastniške steklarne vse odpadke. Končno pa gredo iz vseh treh velikih industrijskih krajev Zagorje, Trbovlje in Hrastnika vse fekalije v Savo.

Pri tem položaju ni čudno, ako se vleče od Hrastnika naprej, mesto kristalno čiste Save, ki je tekla do Zagorja, le črna masa onesnaženega vodovja, v katerem se nahaja vse polno strupenih snovi. Radi tega so zamrle v Savi od Zagorja do Hrastnika in daleč naprej vse ribe; voda je tako okužena, da je živali piti nočejo, ter morajo kmetije pri tem, ko teče po savski dolini silna reka, goniti živino napajati na gorske potoke. Prati se ne da nobeno perilo, ker jo savska nesnaga le še bolj umaže. Vsi posavski kraji bi bili krasni leto-višnji kraji, ako bi bila Sava, ki dela sicer svojo dolino podobno ren-skim krajem, toliko čista, da bi se moglo v njej kopati, ali se imelo ves-elje po njej voziti in jo gledati.

Nesnaga Save sega noter do Zagreba. Po dolenjem Posavju, do Zagreba in Siska se dobijo ubožni ljudje, ki zbirajo še iz Save premo-gov pesek, kar spričuje, v koliki množini ga pride še do te daljave, da se tako delo izplača. Nasledki name-tavanja odpadkov premoga se poznajo baže do Belgrada. Celo Posavje trpi radi onesnaženja Save v higijeničnem in gospodarskem oziru silno škodo. Vsako leto utrpi celo Posavje radi tega ogromne tisoče škode, dočim pa premogokopna družba in druga industrijska podjetja pač izkoriščajo našo zemljo in jo bo-đo v 30—40. letih — kakor se sliši

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.

(Dalje.)

Lupin se ni ganil. Njegov obraz je bil popolnoma miren. Zamislil se je, kakor človek, ki ima ves potreben čas, da premoti težavno stvar od vseh strani. Nahajal se je v enem tistih položajev, ki jih je imenoval najvišje trenutke življenja in ki edini dajo življenju pomen in vrednost. V takih položajih, in naj je bila nevarnost še tako velika, je vedno sam pri sebi šel: »ena ... dve ... tri ... štiri ... pet ... šest ...« toliko časa, da mu je srce zopet mirno bilo. Šele tedaj je začel razmišljati. A kako ostro in s kako čudovito silo je premo-tril vse možnosti. Vse okoliščnosti so mu stopile pred oči. Pregledal je vse in ničesar ni spregledal. Potem se je odločil, strogo logično in popolnoma sigurno.

Po tridesetih ali štiridesetih sekundah, med tem ko se je slišalo udarce po vratih in poskuse odpreti ključavnico, je rekel svojemu tova-rišu:

— Poidi z menoj.

Stopil je v salon in previdno odprl okno ter odstranil zaveso. Mimo oken so prihajali in odhajali ljudje in ubeg je bil nemogoč. Tedaj je začel Lupin na ves glas in kakor bi bil brez sape kričati:

— Semkaj! ... Na pomoč ... Jaz jih imam ... Semkaj!

Vzel je svoj revolver in dvakrat ustrelil med vejeve dreves. Potem se je vrnil k Vaucherayu, se sklonil nad njega in si s krvjo iz njegove rane pomazal obraz in roke. Končno se je obrnil k Gilbertu, ga ljuto zagrabil za rameni in ga podrl na tla.

— Kaj nameravate, patron? Kaj vendar mislite?

— Pusti me delati, je zapovedujoče rekel Lupin ... odgovoren sem za vse ... tudi za vaju prevzamem odgovornost ... Pusti me delati ... Jaz vaju rešim iz zapora ... A za ta namen je treba, da ostanem svobodni.

Pri odprtem oknu so zadoneli vsakovrstni klici.

— Semkaj, je zakričal ... jaz jih držim ... na pomoč.

Popolnoma mirno je pa tiho dejal:

— Preudari dobro ... ali mi imaš kaj povedati ... ali kaj veš, kar bi nam znalo koristiti?

Gilbert se je ljuto branil in je bil veliko preveč razburjen, da bi mogel razumeti Lupinov načrt. Vaucheray, bolj prekanjen, in ki je zaradi svoje

rane itak izgubil vsako upanje na ubeg, je zarenčal:

— Pusti ga vendar delati, tepec ... Glavno je vendar, da se patron reši.

Lupin se je zdaj naenkrat spomnil tiste stvari, ki jo je bil Gilbert vzel Vaucherayu in jo spravil v svoj žep. Hotel se je zdaj sam te stvari polastiti ...

— Oh, tega, nikdar, je siknil Gilbert, ki se mu je bilo posrečilo, da je vstal.

Lupin ga je novič vrgel na tla. V trenutku, ko sta se pa na oknu pojavila dva moža, se je Gilbert takoj udal in izročil tisto stvar Lupinu, ki jo je vtaknil v žep, ne da bi jo pogledal, je rekel:

— Tukaj, patron, vzemite ... pojasnil vam bom vse ... bodite zagotovljeni ...

Končati ni bilo časa. Dva redarja, katerima so sledili drugi in vojaki, so vdrli od vseh strani in prihiteli Lupinu na pomoč.

Gilbert je bil prijet in hitro ukle-njen. Lupin je vstal.

— Zadnji čas je bil, da ste prišli, je dejal, ta zlodej mi je dal dosti opraviti; onega sem rani, a ta-le ...

Policijski komisar ga je naglo vprašal:

— Ali ste videli slugo? Ali so ga ubili?

— Ne vem, je odgovoril.

— Vi tega ne veste?

— Ne; prišel sem z vami iz Enghiena, ko se je raznesla vest o umoru. A dočim ste šli vi proti levi strani hiše, sem šel jaz proti desni. Tu je bilo okno odprto. Spelzal sem v hišo v trenutku, ko sta hotela ta dva razbojnika pobegniti. Na tega-le sem ustrelil — pokazal je na Vaucheraya — njegovega tovariša pa sem premagal.

Kako bi bilo mogoče dvomiti? Ves je bil krvav. On je ukrotil moril-ce sluga. Deset oseb je videlo, kako junaško se je boril.

Sicer pa je bil hrup prevelik, da bi bilo mogoče razmišljati ali izgubljati čas z dvomi. V prvi zmeš-njavi je polno ljudi vdrl v vilo. Vse se je gnetlo. Ljudje so begali po vseh kotih, gor in dol in šli celo v kleti. Vpraševali so in kričali in nihče ni mislil kontrolirati tako verjetno po-jasnilo Lupinovo.

Ko so našli truplo umorjenega v mali sobi, je komisarja obšla zavest njegove odgovornosti. Izdal je razna povelja, ukazal izprazniti hišo in postaviti redarje k železnim ograji, da bi nihče ne mogel ne ven, ne notri. Potem je, ne da bi se dalje zamujal, začel s pregledovanjem in preiskova-njem.

Vaucheray je povedal svoje ime. Gilbert tega ni hotel storiti s pretve-zo, da bo govoril samo v pričo advo-kata. A ko je bil obdolžen umora, je izdal Vaucheraya, ki se je branil s

tem, da je zopet njega napadal. Govorila sta oba obenem z očitnim namenom, zadržati komisarja. Ko se je ta obrnil proti Lupinu, da bi ga zaslišal kot prič, je zapazil, da neznanca ni bilo več tu.

Ne da bi kaj sumil, je rekel ene-mu redarjev:

Obvestite vendar onega gospoda, da bi ga rad nekaj vprašal.

Iskali so gospoda. Nekateri so ga videli na terasi, ko je užgal cigareto. Izvedelo se je potem, da je nekate-rim vojakom ponudil cigarete in na to odšel proti jezeru, češ, da ga naj pokličejo, če bi ga potrebovali.

Klicali so ga, a nihče ni odgo-voril.

Prihitel pa je vojak in je pove-dal, da je tuji gospod stopil v čoln in z vso naglostjo odveslal.

Komisar je pogledal Gilberta in je spoznal, da je bil prevaran.

— Aretirajte ga, je zakričal ... Sreljajte nanj! Sokrivce je!

V spremstvu dveh agentov je hitel iz sobe, dočim so drugi ostali pri aretovancih. Z obrežja je v raz-dalji kakih sto metrov videl gospo-da, ki je iz poluteme pozdravljaj s svojim klobukom.

Zaman je eden agentov sprožil svoj revolver.

Vetrec je prinesel šum besed. Gospod je, veslajoč neprestano pel: Beži, čolnič mali — veter te podi ...

(Dalje prihodnjik.)

— tako izkoristile, da se bodo končale, pustile pa v uboštvu domače prebivalstvo s stotinami in tisoči revnih rodbin, ki so postale v teh krajih pristojne. Drobničice od dobrih družbe, ki odpadejo na domače prebivalstvo so le te, da živi v teh krajih več ljudi, pri čemer je pa upoštevati, da se dobavljajo trgovsko blago za delavske konsume v največji množini iz tujih krajev. Ves dobiček ima le premogokopna družba. Pa brez tega ne bi se smelo ozirati toliko na industrijo v enem samem kraju, da bi smela ta brezprimerno večjo škodo povzročati celi savski dolini, kakor se dela koristi Zagorju, Trbovljam in Hrastniku, za katere kraje pa je ta korist od industrije z ozirom na le še kratko dobo, ko bodo še ti premogovniki obstajali, tudi jako dvomljiva.

Glede Trbovelj pride v poštev, da je trboveljska premogokopna družba šele pred kakimi 4.—5. leti napravila novo pralnico tik ob progi južne železnice in v veliko večji meri, kakor je bila napravljena stara pralnica v trboveljski dolini sami. Celjsko okrajno glavarstvo je dajalo seveda vedno vse koncesije, kakor bi bilo naravnost protivno interesu slovenskih krajev.

Vse odpadke, ki se zmečejo v Savo, bi industrijska podjetja lahko izvažala v zato nalašč napravljene greznice, ali v nekatere popolnoma neplodovite jarke in doline, ki so celo last trboveljskega premogokopa. Najmanj pa bi se lahko to storilo, da bi se ta nesnaga pred svojim otekanjem v Savo vsaj malo očistila. Kljub vsem tozadevnim urgencam se štajerske politične oblasti nikdar ne ganejo in očividno protežirajo industrijska podjetja.

Z ozirom na to vprašamo gospoda deželjarja:

1. Je-li so mu opisane razmere znane?

2. Ali hoče čim prej ukreniti vse potrebno, da se omenjeni nedosutki nemudoma odpravijo, kar zahtevajo gospodarski in zdravstveni oziri prebivalcev ob Savi?

Nujni predlog

poslanca dr. Ravniharja in tovarišev v zadevi deželnega prispevka za napravo telefonske mreže na Gorenjskem.

Na prošnjo trgovske in obrtniške zbornice na Kranjskem je c. kr. brzojavno ravnateljstvo v Trstu, vpoštevajoč sporočene želje, sestavilo nov projekt za telefonsko napravo na Gorenjskem. Glavna proga bi šla od Ljubljane preko Medvode, Škofje Loke, Kranja, Radovljice, Žirovnice, Mojstrane, Kranjske gore, do Bele peči. Stranske proge bi bile Ljubljana - St. Vid, Kranj - Tržič, Radovljica - Bled, Lesce - Bled do Bohinjske Bistrice. V posameznih krajih bi se ustanovile javne govorilnice, odnosno v primeri zadostnega števila telefonskih naročnikov — zlasti na Bledu — pa lokalna telefonska omrežja, kakor v Ljubljani. Celokupni stroški za to napravo znašajo 201.500 K. 30% prispevek, ki odpada na interesente znaša okroglo 60.000 K. Poudarjamo, da brez zagotovitve prispevkov na strani interesentov ni misliti na izgraditev te prepotrebne telefonske naprave.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko je v tej zadevi na visoki deželni zbor vojvodine Kranjske naslovila spomenico naslednje vsebine:

Prizadevanje pridobiti Gorenjski ugodnosti telefonskega prometa sega daleč nazaj. Navzlic intenzivnemu mnogostranskemu prizadevanju ni bilo doslej mogoče rešiti to vprašanje zadovoljivo. Glavna in največja težkoča, na katero je namerjala predmetna akcija, obstoja v tem, da ni bilo mogoče zagotoviti zahtevanih prispevkov v krogu interesentov. Kakor pri drugih telefonskih projektih, zahteva poštna uprava tudi za zgraditev telefonske mreže po Gorenjskem 30%ni prispevek. Pred več leti je podpisana zbornica po trdem naporu zmogla doseči 10%ne prispevke, ali c. kr. trgovsko ministrstvo je izgraditev telefonske proge pod takimi pogoji odklonilo ter vstrajalo pri zahtevi 30%nih prispevkov. Projekt je bil tedaj v bistvu ta, da se telefonska črta zgradi tako, da bi dobili telefonske zveze vsi kraji, ležeči ob progi gorenjske železnice, vsehvi Tržič in Bled. Ker je od tedaj, ko se je od strani poštne uprave izdelal prvi načrt, ki je služil za podlago zborničnemu prizadevanju ob zbiranju prispevkov na strani interesentov, preteklo dokaj časa in so se seveda v tem času cene za material in delo povišale, je podpisana zbornica v svoji seji z dne 20. junija 1913 sklenila, zaprositi c. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo, da izdela nov generalni načrt za te-

lefsko črto po Gorenjskem. Pri tem je prihajalo v poštev tudi dejstvo, da so se tekom časa pokazale nove potrebe glede voditve telefonske trase. Treba je bilo računati tudi s potrebo, da se zagotovi telefonska zveza v Bohinju.

Vsled svoje vloge z dne 16. junija 1913, št. 2615 je zbornica prejela dne 28. novembra 1913 sledeči dopis dne 22. novembra 1913, št. 20.630 c. kr. poštne brzojavne ravnateljstva v Trstu:

»Upoštevaje z ondotnim dopisom od 16. junija t. l. št. 2615 naznanjene želje ter z ozirom na izid predmetne ustmene razprave z ondotnim odposlancem vzel je c. kr. ravnateljstvo načrt, tiče se zgradbe medmestne telefonske črte Ljubljana - Bela peč zopet v pretrse, ter so se na podlagi ta časobstoječih cen izračunali stroški zato napravo.

Projektovana medmestna črta, naj bi vodila iz Ljubljane čez Medvode, Škofjo Loko, Kranj, Radovljico, Žirovnico, Jesenice, Mojstrano, Kranjsko goro do Bele peči s stranskimi progami Ljubljana - St. Vid, Kranj - Tržič, Radovljica čez Lesce, Bled do Bohinjske Bistrice.

V posameznih imenovanih krajih — izvzemši Ljubljano in Tržič, kjer že obstojita krajevni telefonski omrežji, bi se ustanovile javne govorilnice in v slučaju priglasitve zadostnega števila telefonskih naročnikov krajevna telefonska omrežja.

Radi visokega števila postaj, ki naj se potegnjejo v to črto, bi se moralo progo, kjer se, namreč kakor skušnja uči, v obratu medmestnih prog s preobilnimi postajami pojavljajo težkoče, v Jesenicah predeliti, kar pa ne bi oviralo pogovorov za Jesenicami ležečih krajev z onimi, ki leže proti Ljubljani, temveč bi bilo to izrabi obeh delov proge celo v prosep.

Stroški projektovane proge, v kolikor jih je vpoštevati pri odmeri prispevkov, znašajo bi v celoti 201.500 kron in sicer 153.000 K za glavno progo in 48.500 K za stranske proge; leti na pojedine dele proge razdeljeni znašajo in sicer:

A. Glavne proge:

1. Ljubljana - Medvode	18.700 K
2. Medvode - Škofja Loka	14.600 »
3. Škofja Loka - Kranj	16.000 »
4. Kranj - Radovljica	28.000 »
5. Radovljica - Žirovnica	11.300 »
6. Žirovnica - Jesenice	11.800 »
7. Jesenice - Mojstrana	14.800 »
8. Mojstrana - Kranjska gora	19.600 »
9. Kranjska gora - Bela peč	18.200 »

B. Stranske proge:

1. Ljubljana - St. Vid	3.800 K
2. Kranj - Tržič	17.400 »
3. Radovljica - Lesce	2.000 »
4. Lesce - Bled	4.300 »
5. Bled - Bohinjska Bistrica	21.000 »

K tem stroškom morajo interesenti prispevati 30%.

Tem povodom se pripominja, da na poštinih uradih Škofja Loka, Radovljica, Kranjska gora in Bela peč ni prostora za vzpostavlo javnih govorilnic. V tej zadevi bi se morale potrebne poizvedbe svoj čas uvesti, ali je možno obstoječe poštne prostore razširiti, ali pa da bi se moralo za te poštne urade preskrbeti nove prostore.

V nobenem slučaju pa poštna uprava iz tega naslova ne bi mogla prevzeti kakršnih si bodi stroškov ter bi bila to stvar dotičnih županov, da sporazumno s poštarji preskrbe primerne prostore oziroma, da nosijo zadevne stroške.

Po slavni zbornici izrečene želje, naj se za to progo vporablja drogove ob železnici tekočih brzojavnih prog, se ni moglo vpoštevati, ker bi za slučaj pritrbe telefonskih žic za tem drogovi, telefonska proga pa na glavnem drogovi čestovrščih se popravah obilokrat motena bila, ter se je tudi bati indukcije od brzojavnih prog.

Iz tega razloga se je moralo za telefonsko progo voliti posebno ob železnici potekačo drogovje.

Kakor je slavna zbornica v svojem dopisu pravilno poudarjala, se cene tvarin in delavnih moči vedno spreminjajo oziroma višajo, radi česar je v interesu stvari, da se predmetne razprave pospeši, ako naj v predstojim navedenim podatkom služijo kakor trdna podlaga tem razpravam.

Pripominja se še, da c. kr. trgovsko ministrstvo zgradbo telefonskih prog, kakor dokazano je tedaj dovoljuje, ako je, brez oziroma na zagotovitev prispevkov, ugotovljena primerna plodnost dotične proge.

To se zgodi najbolj na ta način, da se v posameznih krajih prikladi čim večje število telefonskih naročnikov.

Tudi v tej smeri naj torej zbornica poizveduje, ter naznani številu

naročnikov, ki nameravajo v vsakem kraju priglasiti se, da si na to pristopne izjave v podpis predložijo.

Tudi naj se poizve in semkaj naznani, na katero najnižje dnevno število medmestnih pogovorov in v kateri smeri bi bilo z gotovostjo računati v vsakem posameznem kraju projektovane črte, toliko medsebojno ter v daljnem medmestnem prometu n. pr. z Dunajem, Trstom, Poljo, Reko, Gorico itd.

Kakor hitro bo ugodna zbornica sporočila potrebne podatke glede zagotovitve prispevkov, število naročnikov, itd., glede celotne proge ali tudi dela iste, odredilo se bo nemudoma izdelanje detajliranih proračunov, na kar se bo iste c. kr. trgovskemu ministrstvu predložilo.

Iz navedenega dopisa c. kr. poštne in državnega ravnateljstva je razvidno, da bi znašali stroški, za telefonsko mrežo, ki bi šla iz Ljubljane do Bele peči kot glavna proga ter za stranske proge Ljubljana - St. Vid, Kranj - Tržič, Radovljica - Lesce, Lesce - Bled, Bled - Bohinjska Bistrica, skupaj 201.500 K. 30% prispevek interesentov bi torej znašal okroglo 60.000 K. Pri tem je pripomniti, da je podpisana zbornica prosila za navedbo stroškov za posamezne dele celotne proge v ta namen, da se omogoči začetkom eventualno vsaj delno izdrgitve Gorenjskega telefonskega omrežja, če bi morda od vseh krajev ne bilo mogoče dobiti primernih prispevkov na strani interesentov.

Prispevna tamenta, ki odpade na interesente, znaša za naše razmere jako veliko vsoto. Po izkušnjah, ki jih je podpisana zbornica imela za enake naprave drugod in na Gorenjskem, je težko misliti, da bi bilo mogoče zbrati potrebno vsoto v krogu privatnih interesentov samih, ter potem županstev. Brez primerne prispevka od strani dežele Kranjske je po mnenju podpisane zbornice skoro izključeno zagotoviti potrebno vsoto. Pri tem je odločno poudariti, da je z izgraditvijo telefonskega omrežja na Gorenjskem izključeno računati, če se ne zagotovi zahtevanih prispevkov. Prispevki na strani interesentov so absoluten predpogoj za graditev novih telefonskih prog. Brez prispevkov državne uprave ni pridobiti za gradnje, zakaj dejstvo je, da celo v takih krajih, v katerih so interesenti izpolnili vse zahteve, poštne uprave glede prispevkov, ne pride dolgo do dejanskega uresničenja telefonskih črt, ker državi primanjkuje denarnih sredstev.

Poudarjati in dokazovati potrebo telefonskega omrežja na Gorenjskem bi bilo pač odveč, vsaj država sama ne prereka resnične potrebe. Gorenjska stran naše dežele je gospodarsko najbolj razvita dežela Kranjske. Na Gorenjskem je največ industrije. Obrtnost je na Gorenjskem čvrsto in lepo razvita. Živahna je v teh krajih trgovina, zlasti je pomembna kupčija z lesom in lesnimi izdelki ter s kmetijskimi pridelki. Vrhutega je Gorenjska po svojih mnogih naravnih lepota, kakor ustvarjena za ptujski promet, za letovišča in izletišča in za turizmo. Osebito za razvoj tujkega prometa na Gorenjskem je telefonsko občilo živo potrebno. Telefon je zlasti v krajih kakor sta Bled in Bohinj prepotrebna prometna naprava. Električno razsvetljavo in telefon boljše občinstvo, ki prihaja na Bled, najtežje pogreša, in kakor se zatrjuje mnogokateri letoviščar se samo zategadelj noče pomuditi delj časa v naši deželi, ker mu letovišča ne nudijo komforta, ki je danes nepogrešno potrebno.

V takih razmerah je pač zadržno pričakovati, da se visoki deželni zbor upoizuje prometno zaostalost naše dežele in nujno potrebo njene gospodarske povzdige, odloči za žrtve in blagovoli dovoliti primeren, čim izdatnejši prispevek za gradbene stroške telefonske naprave po Gorenjskem. Pri tem se usoja podpisana zbornica pripomniti, da je zgraditev telefonske naprave tudi za deželno upravo kot tako neposredne praktične pomembnosti, ker gradi dežela Kranjska električno napravo v Žirovnici. Za električne deželne centrale bode telefonski promet vsakako nepogrešno potreben. Pri tem bode na vsak način mogoče za specialne potrebe, ki jih ima dežela Kranjska zaradi električnih naprav, pri poštni upravi doseči poseben aranžma, kateri bo zadovoljeval konkretne obratne potrebe. Tako bi bilo — primeroma omenjeno — mogoče doseči telefonsko naročniško zvezo z državnim telefonsko centralo v Žirovnici proti plačilu posebnih prispevkov.

Podpisani poslanci se torej usojamo postaviti nujni predlog:

Visoki deželni zbor skleni:

Za izgradbo telefonske mreže po Gorenjskem po od c. kr. poštne in

brzojavne ravnateljstva v Trstu izdelanem projektu se k gradbenim stroškom v proračunanem znesku 201.500 K dovoli 20% deželni prispevek — okroglo 40.000 K.

Interpelacija

poslanca dr. Ravniharja in tovarišev do g. deželnega glavarja dr. Šusterliča v zadevi predložitve zakonskega načrta o obrtnih nadaljevalnih šolah na Kranjskem.

Razvoj kranjskega obrtno-nadaljevalnega šolstva je še zelo nezadosten in nezadovoljiv.

Na Kranjskem je še mnogo krajev, kjer bi se morale z ozirom na izdatno število vajencev ustanoviti splošne obrtne nadaljevalne šole, trgovski tečaji k splošnim obrtnim nadaljevalnim šolam in v Ljubljani je gotovo nekaka krajevna potreba, da se ustanovijo, tako kakor v drugih večjih avstrijskih mestih, še razne strokovne obrtno-nadaljevalne šole. Vsaj v zadnjem letniku naj se vajenci bolj po strokah ločijo.

Krivda zaostalosti na tem polju leži največ na tem, da ni nobenih zakonitih določb, kdaj in pod katerimi pogoji se naj te šole ustanavljajo in kako naj se krijejo stroški vzdrževanja.

Sedaj se na Kranjskem vzdržujejo obrtno-nadaljevalne šole le nekoliko iz prostovoljnih darov in je vsled tega tudi povsem umljivo, zakaj je ustanovitev takih šol tako težavna. Sosebno na Kranjskem, kjer obrt in trgovina še nista tako razvita, kakor v raznih drugih avstrijskih kronovinah, se s prostovoljnimi darovi ne da mnogo doseči. Treba je pač zakonitih predpisov, kako se naj šole vzdržujejo. V resnici sta tudi dve deželi, namreč Nižje Avstrijska in Solnograška sklenili take zakone.

Obrtni zbor deželne zveze kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani v smislu sklepa na svojem rednem običnem zboru z dne 12. januarja 1914 predložil visokemu deželnemu odboru vojvodine kranjske resolucijo te-le vsebine:

Kranjski obrtniki uvidevajo uspešen svoj razvoj in procvit, ki jim omogočuje prenašati konkurenco drugih avstrijskih kronovin, v dobrih obrtnih nadaljevalnih šolah in tečajih. Takih šol in tečajev pa danes na Kranjskem ni mogoče ustanovljati, ker nimamo v tem oziru še nikakih zakonitih predpisov. Zato večinoma tudi nimajo še obstoječe obrtne nadaljevalne šole povsem dovoljnega in zadovoljivega uspeha. Ker so vezane le na prostovoljne prispevke, se morejo vse te inštitucije boriti več ali manj s finančnimi težkočami, na drugi strani pa so ravno vsled finančnih težkoč preveč vezane in presplošne. Zeleti pa bi bilo, da se obrtni vajenci vsaj v zadnjem letniku ločijo nekoliko bolj po strokah. Kranjski obrtniki so vsled tega mnenja, da je tem odnošajem mogoče od pomoči edinole s posebnim deželnim zakonom, ki natančno določa, kdaj in kje se imajo ustanoviti splošne obrtne nadaljevalne šole, pod kakimi pogoji specialne strokovne obrtne šole, oziroma tečaji in ki končno natančno ugotavlja ključ po katerem se določajo prispevki in doklade za vzdrževanje teh šol. Vsled tega naprošajo visoki deželni odbor vojvodine Kranjske, da tej zadevi posveti svojo pozornost in da čim prej predloži visokemu deželnemu zboru v svrhu odobritve tozadevno zakonsko predlogo.

Znano nam je tudi, da je c. kr. trgovskega ministrstva združni inštruktor v Ljubljani slavnemu deželnemu odboru predložil načrt zakona o obrtnih nadaljevalnih šolah in tečajih na Kranjskem.

Zategadelj se usojam vprašati gospoda deželnega glavarja, jeli pripravljen povzročiti, da pride zakonska predloga o obrtnih nadaljevalnih šolah in tečajih na Kranjskem v razpravo in sklepanje še v tem zasedanju deželnega zbora kranjskega.

Hrvaški sabor.

Včerajšnja seja se je pričela ob pol 11. Nadaljevala se je debata o sodnosti kolegialnih sodišč.

Prvi je govoril posl. dr. Aleksander Horvat. Razpravljal je o zaostalosti hrvaških sodišč in o odvisnosti hrvaških sodnikov. Predložil je zakonski načrt je samo krpanje. Sodnikom se mora zajamčiti svoboda. Leta 1907. je bil v saboru sprejet zakon o neodvisnosti sodnikov, toda ta zakon še do danes ni sankcioniran. Od tistega časa so se razmere še poslabšale. Čemu ne da grof Tisza vsaj tega zakona iz svojih rok. Vsaj glede tega zakona se naj hrvaško - srbska koalicija potruži, da mu izposluje najvišjo sankcijo ter s tem sodnike osvobodi absolutistične odvisnosti od vsakokratne vlade.

V imenu Starčevićeve stranke prava je izjavil poslanec Hrvoj, da bo njegova stranka glasovala za predlogo v nadi, da bo čim najprej stopila v veljavo postava o neodvisnosti sodnikov in nov civilno-pravni red.

V stvarnem popravku se je nato poslanec hrvaške seljačke stranke Stjepan Radić branil pred očitanjem, da bi bil kdaj hlapec ali sužen bivšega bana dr. Tomašića.

Ko je govoril v imenu koalicije še Svetozar Pribičević, je predsednik zaključil generalno debato. Po zaključnem govoru referenta dr. Rosića in po izjavi sekcijskega načelnika Broschana, da ima vlada resno voljo uveljaviti zakon o neodvisnosti sodnikov, je sabor sprejel v prvem čitanju predlogo o kolegialnih sodiščih.

Nato sta poslanca Hrvoj in Radić utemljevala svoje nujne predloge o ustanovitvi kreditnih združenj za kmete.

Oba predloga sta bila odkazana narodno - gospodarskemu odboru. Konec seje ob pol 3. popoldne.

Albanija.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Rima: Neki merodajen italijanski državnik je izjavil, da je prišel princ Vred v Rim in potuje na Dunaj samo, da se zahvali za podporo obeh vlad. Pozneje bo knez Viljem I. dobil tudi naslov kralja. Položaj v Albaniji sami se zdi onemu italijanskemu državniku zadovoljiv in on upa, da Grška ne bo delala nadaljnjih zaprek. Albanski finančni problem je v osnovnih potezih rešen in orijentska kriza skoraj končana. Mogoče je samo to, da se spusti Turčija še enkrat v vojno, pa tudi to je skoro izključeno prej, kakor jeseni. Kakor poroča, jo oficijozne albanske vesti, bo sprejel princ Wied albansko deputacijo med 18. in 20. februarjem na svojem gradu. Južnoalbanski delegati so že odpotovali v Berlin. V nemških krogih zatrjujejo, da bo princ Wied prišel v Albanijo v spremstvu svoje žene. V Nemčiji pa ostane njegov devet mesecev stari sin Karel Viktor, bodoči albanski prestolonaslednik in njegova petletna hčerka. Drač bo samo zimska rezidenca novega kneza, poleti se bo novi knez preselil v Tirano.

Bolgari proti Avstriji.

Bivši finančni minister v bolgarskem kabinetu Gešova in Daneva Teodor Teodorov, ki je do konca s katonsko doslednostjo zastopal stališče, da se morajo vsi spori med balkanskimi zavezniki poravnati mirnim putem, je imel preteklo nedeljo v Plevnu sijajen shod, na katerem je obširno govoril o bolgarski zunanji politiki v preteklih letih ter dokazoval, da so razni neodgovorni elementi, ki so brez vednosti in proti volji odgovorne vlade izzvali vojno s Srbijo in Grško, povzročili katastrofo, ki je meseca julija lanskega leta zadela Bolgarsko.

Svoj govor je zaključil tako - le: »Nas narodnjake dolže, da smo »slepi rusofili«. Ne, mi nismo slepi, pač pa gremo in pazimo na resnične interese našega naroda. Kdor ne razume tega, naj položi roko na srce in se vpraša: Kakšne koristi smo imeli od Rusije in kakšne od Avstrije?

Spomenike v Plevnu zremo pred svojimi očmi. Naša vera v Rusijo temelji na velikih delih: na osvoboditvi, zedinjenju Bolgarske z Rumelijo in na neodvisnosti l. 1908., ko je Rusija v svrhu, da nas očuva vojne in katastrofe, plačala za nas 80 milijonov. In kakšno podporo in pomoč smo dobivali od Rusije v času vojne s Turčijo! Vsakomur je to še v živem spominu. Ostavila in zapustila je nas šele takrat, ko smo mi pričeli, čim je nas zavarovala na vse strani proti vsem nevarnostim, vojno proti Srbiji in Grški in čim smo razbili Balkansko zvezo.

Sedaj mi pa povejte, kakšne koristi smo imeli od Avstrije, kaj nam je dobrega nudila ta država? Same nasvete, ki so merili na pogubo Bolgarske!

Ne, mi nismo slepi, marveč slepi so tisti, ki brez vsakršnega povoda slepo poslušajo Avstrijo in se ji pokore!

Shoda se je udeležila silna množica ljudstva, ki je hrupno odobraval protivavstrijško stališče, ki ga je zavzel odlični vodja narodne stranke Teodorov.

Homerule.

V angleški poslanski zbornici je izjavil poslanec Long povodom adrese debate, da se zakon Homerule ne bo dal nikdar uveljaviti brez prelivanja krvi ali velikih nemirom. Mi-

nistrski predsednik Asquith je nato naglašal, da je bil zakon Homerule že dvakrat sprejet v zbornici in da bo v tretje uveljavljen. Za nove volitve ni povoda. Nobeden ne more želiti bolj iskreno, kakor on, da se spor poravnava, zadeve pa tudi ni mogoče več deli odlašati. V nadaljini debati je vprašal poslanec Anstien Chamberlain, ali more ministrski predsednik izjaviti, da Homerule ne bo imela veljave za Ulster in da bo imela ta pokrajina enake pravice in predprave, kakor drugi deli Angleske. Če more to obljubiti, je odstranjena nevarnost državljanske vojne, če tega ne more obljubiti, je revolucija v Ulstru gotova. — Predlog poslanca Longa, o katerem se še ni glasovalo, meri na to, da se poslanska zbornica razpusti in da se prepušti novi zbornici odločitev o Homerule.

Štajersko.

Deželni šolski svet je v svoji seji dne 7. februarja imenoval za nadučitelja pri Sv. Roku ob Sotli Jožefa Cenciča, definitivnega učitelja istotam in def. učiteljico v Kapelah Ano Pfeifer za učiteljico na dekliški šoli v Hrastniku. Prestavil je def. učiteljico v Majšpergu Marijo Kožuh v Dorovo.

Iz Trbovelj. V sredo, dne 11. svečana t. l. je obhajal svojo sedemdesetletnico rojstva tukajšnji trgovec g. Josip Moll st. Bil je soustavovitelj Gasilnega društva, Pevskega in tamburaškega društva Zvon in Posojilnice v Trbovljah, kateri sedaj načeljuje. On je marljiv član »Električne zadruge« in »Avtomobilne družbe« v Trbovljah. S čilo marljivostjo deluje kot član občinskega zastopa in krajnega šolskega sveta v Trbovljah, katerega blaginjačar in šolski ogleda je tudi obenem. Občeslani mož je navzlic starosti in svoji neumorni delavnosti še vedno krepak in čil. Svoje slavje je obhajal skromno v krogu svoje rodbine. A mi Trbovci, ki poznamo njegove zasluge, kličemo njemu, kakor tudi vseugledni rodbini njegovi slava in na mnoga leta!

V Rajhenburgu je umrl dne 11. t. m. ob 5. jutraj c. kr. poštar Fran Kacjan. Bil je daleč po domovini znan kot vrl narodnjak. Bratje Sokol in tovariši gasilci ga sprejmo k zadnjemu počitku v petek, dne 13. t. m. ob pol 4. popoldne. Večnaja mu pamjat!

Iz Rajhenburga. (Umrí je) tu 12. februarja g. Franc Kacjan, c. kr. poštar in posestnik po dolgi, mučni bolezni na želodcu. Zapušča ženo z 2 otrokoma. Pokojnik je bil zaveden narodnjak in je užival splošno zaupanje. Bil je dolgo vrsto let občinski odbornik in svetovalec, načelnik krajnega šolskega sveta in priden družben debavec. Ko se je ustanovila narodna stranka, je takoj stopil v vrste njenih somišljenikov in je bil vedno za njo delaven, četudi je zato pretrpel mnogo nasprotovanja in sovraštva. Trg rajhenburški je zgubil z njim odličnega občana. Umrl je v najlepših letih, dočakal je komaj 40 let. Ugledni rodbini naše iskreno sožalje!

Zidanmoška podružnica »Društva jugoslov. železniških uradnikov« ima svoj občni zbor v nedeljo, 15. svečana ob 5. popoldne v hotelu Juvancič na Zidanem mostu. Po občnem zboru se vrši v istih prostorih ob 8. zvečer družinski večer s plesom.

V Št. Petru pod Sv. gor. se vrše četrtek, dne 19. februarja občinske volitve. Upati je, da ostane narodna stranka v tej veliki in ugledni občini še nadalje na krmilu.

V Račah pod Mariborom pride v nedeljo 14. februarja v gostilni »pri pošti« schulvereinski ples in valjo nanj v »Marb. Zeit.« nemške »brate« od blizu in daleč. Kakor na Polzeli, tako je tudi v Račah le peščica nemških uradnikov, ki na tak način izziva slovensko prebivalstvo. Bilo bi umestno, da bi se v takih slovenskih krajih sklicaj shodi ali pa bi se priredile narodne veselice, na katerih bi se ljudstvu pojasnilo namene, s katerimi prihajajo medenji taki nemškutarski volkovi v ovčjih kožuhih. Čim bolj nemarni in popustljivi bodemo mi, tembolj nesramno se bo razpasla nemškutarija. Iz malega raste veliko — iz »nedolžnih« plesov in veselice se bodo razvijale nemškutarske prireditve v politične manifestacije. Nismo hujskači, ali ničvredni bojazljivci smo, ako se niti na domačih tleh ne branimo.

Na Polensaku pri Ptuju so pri zadnjih občinskih volitvah zmagali naprednjaki. Stari klerikalni župan ni dolgo hotel sklicati seje, da bi se lahko novi občinski odbor konstituiral. Vsled posredovanja pri glavarstvu pa je dobil nalog, da to stori in 14. februarja se novi občinski odbor

konstituira. V ptujskem okraju treba živahnega političnega dela in klerikalcem ter nemškutarjem ne bo nikoli v njem cvetela pšenica!

Drobne novice. Poročil se je v Petrovčah zidanmoški posestnik in tovarnar Jožef Tabor z gđ. Justino Verk iz Šmarja pri Jelšah. — Zmrznjenega so našli v Zabukovju kmečkega fanta Ivana Špana iz Gorice. — Ponesrečil se je mariborski sprevodnik Henrik Streicher v Trstu. Padel je s stopnic pri železniškem vozu tako nesrečno, da je dobil po obrazu in rokah precejšnje rane. — Srečajo se imeli bivši župan v Nemški Bistrici nad Gradcem. Zadel je v državni loteriji glavni dobiček v znesku 200.000 K. Piše se za Wagnerja in je uradnik grofa Palfyja v Stübingu. — V konkurz je prišel trgovec Marko Enis v Gradcu, Pestalozzi-strasse 63.

Koroško.

Koroški deželni zbor. V včerajšnji seji je bilo vloženih 18 vlog. Poročila so bila odkazana odsekom. — Občini Vrba ob Vrbskem jezeru se je dovolilo pobirati v letih 1915, 1916 in 1917 od v občini stočenega piva naklado po 3 K od hektolitru. Dobiček je namenjen za ureditev občinskega gospodarstva. — Zavrnjena je bila prošnja centralnega odbora za gradbo avstrijske zračne flotile, ki je prošil za podporo. Ravnotako je bila zavrnjena prošnja za podporo nemški mensi akademici na Dunaju. Sprejeti pa so bili predlogi dr. Steinwenderja proti poslovanju s hranilnicami knjižnicami v bankah, češ, da se s tem po deželi nabirani kapital, ki bi moral biti v hranilnicah, odtegne pravemu namenu, namreč domačemu gospodarstvu, domači obrti in trgovini. — Prihodnja seja se vrši danes.

Hud boj z divjimi lovci. Lovec Ivan Pucher je naletel v lovišču pri Malnici dva divja lovca ravno v trenutku, ko sta zaklala obstreljenega srnjaka. Nameril je na divja lovca puško in zahteval, da mu izročita orožje in srnjaka. Divja lovca sta se na videz udala, ko pa je lovec odmaknil puško od lica, sta skočila na njega in ga skušala pobiti. Vnel se je hud boj na življenje in smrt. Med ruvanjem se je sprožila enemu divjemu lovcu puška. Strel ga je zadel v stegno, nakar je ta težko ranjen padel. V tem pa se je posrečilo Pucherju, da je zabodel parkrat drugega lovca v desno roko in ga tako ranil, da je tudi ta padel. Pa tudi Pucher je dobil pri tem precej nevarne poškodbe. Z veliko težavo je spravil lovec težko ranjena do prve vasi. Hodili so celo popoldne in celo noč. V vasi so jih naložili na voz in jih odpeljali na kolodvor in odtod v bolnišnico v Beljak. Divja lovca sta posestnikova sinova Anton Pacher in E. Bartusch.

Drobne vesti. Prvo zasedanje celovške porote se otvori v ponedeljek, dne 2. marca. Porotniki so že izžrebani. — Na Milstatskem jezeru se je udrl led dvema dečkoma in eni deklici. Ponesrečence sta rešila v zadnjem trenutku s smrtno nevarnostjo 17letni sin nadpoštara Rierera in trgovski nastavljenec Seiler, oba iz Spitala.

Primorsko.

Občinske volitve v Gorici se bodo vršile koncem meseca aprila. Ker že dve leti ni bilo rednih dopolnilnih volitev, se bo vršila sedaj volitev celega občinskega sveta. Volilni imenik je že izdelan in javno razporežen. Imenik je izdelalo okrajno glavarstvo. Imenik bo razporežen na javen vpogled do dne 7. marca. Opozorjamo Slovence, da se za volitev kolikor mogoče zanimajo z zavestjo, da bo to v prid njim in slovenskemu življju sploh. Te volitve se bodo udeležili tudi Slovenci in vsak mora gledati, da bo slovenski tabor močan in da bodo Slovenci pri volitvi častno zastopani, da pokažejo, da imajo tudi oni moč, katere pa do sedaj še niso izrabili in pokazali. Med gorškimi Slovenci vlada že sedaj precejšnje zanimanje za volitve in treba, da se to zanimanje še pomnoži in udeležiti z dejanji.

Zopet Wleserjeva zasluga. Dne 6. t. m. ob pol 4. jutraj je na drž. kolodvoru v Gorici pri premikanju podrl voz kontrolnega čuvaja Ivana Lubeja ter mu zmečkal popolnoma eno nogo v stopalu. Njegovi navzoči tovariši so takoj nesrečo opazili ter ga nesli na postajo, da bi ga za silo, dokler ne pride zdravnik obeževali, pa v veliko začudenje so zapazili, da niti obežev ne nimajo! To je največji škandal, da na tako velikem kolodvoru, kakor je Gorica, ne skrbi Wieser niti za potrebno obežev, katera se dobi na vsakem manjšem kolodvoru. Telefonirati so morali v kurilnico in čakati, da so potem po-

trebno dobili. Tačas došli zdravnik je dal ponesrečenca prenesti v tukajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov, kjer so reževo potem pod kolenom nogo odrezali.

Nemški krepilji v Trstu. Nemci vedno bolj silijo na jug, posebno na Jadran. Njih grabežljivost ne pozna meje, njih sredstva so neizbirčna, vse jim pride prav, samo da jim služi v njihove namene. Zagospodariti hočejo ob Adriji, dasi so privandranj tuji in že so tako predrzni, da trkajo na neke pravice in privilegije, češ, da so kulturonosi in rešitelji dežele. Posebno predrzni pa so postali, odkar so se očitno zvezali z Lahi, katerih se jim sedaj ni treba bati, ker jih morajo Lahi, kot svoje zaveznike proti Slovanom ne samo ščititi, marveč celo podpirati. Kako intenzivno delajo sedaj v Trstu, nam kaže posebno delovanje zloglasne »Südmarke«. Zadnji občni zbor tega nemškega bojnega društva je pokazal, da ima ženska podružnica »Südmarke« v Trstu 230 članic in je imela lansko leto 1234 K 10 vin. dohodkov, moška podružnica pa je imela 460 članov in 2078 K 54 vin. dohodkov. Slovenci, boj bo vedno hušji, nasproti imate dva huda in hinavska sovražnika, ki sta zmogljiva vsa. Uspehi nasprotnikov, ki gredo na vaš račun in na vašo kožo, naj vas bodre k novemu delu za našo pošteno slovensko stvar.

Iz Livka. Umrli je dne 3. februarja ob 2. jutraj na Ravnih 121 pri Livku g. Ana Faletič v starosti 79 let. Pogreb pokojne se je vršil iz hiše žalosti na domače pokopališče k Sv. Petru.

Ponesrečen železničar. Sprevodnik južne železnice Henrik Streicher iz Maribora je padel v Miramaru, pri skoku raz voz tako nesrečno, da se je nevarno poškodoval na hrbtu, na glavi in po rokah in so ga morali odpeljati v tržaško bolnišnico.

Drobne vesti. Na Lloydovem parku »Salzburg« v Trstu je zgorelo veliko skladišče bombaža, ki je bil namenjen v Odeso. Kako je ogenj nastal ni znano. Kljub temu, da parnik ni veliko poškodovan, je škoda zelo velika, ker je zgorelo vse blago v skladišču. — Na pomorskem observatoriju so pokazali instrumenti potres in sicer v okrožju približno 50 km. Iz okolice so prišle vesti, da so čutili okoličani v istem času lahek potres, ki ni napravil nobene škode. Najmočnejši pa je bil potres na Reki, od koder poročajo, da so čutili v istem 4 precej močne sunke in valovanje zemlje. Toda tudi tam ni bil potres tako močan, da bi napravil kako škodo.

Dnevne vesti.

Presenečenje v deželnem zboru. Za včerajšnjo sejo deželnega zbora je bilo napovedano razveljavljanje mandatov poslancev Lavrenčiča in Mazelleta in pričakovati je bilo, da se vnamejo velike debate in nastanejo morda hudi viharji. A zgodilo se je drugače. Klerikalci so prišli s predlogom, ki so ga najbrže skuhali šele v zadnji uri, naj se reformira ves deželni red in deželni volilni red. Najbrž so se klerikalci hoteli s tem predlogom za enkrat ogniti konfliktu z vlado, ki je bil neizogiben, če bi bila večina razveljavila Lavrenčičev in Mazelletov mandat. Odsek za reformo volilnega reda je imel že včeraj svojo prvo sejo in je klerikalna stranka predlagala prav znane premembe. Najbolj zanimiv je vsekakor predlog, naj se — tudi ženskam da volilna pravica za deželni zbor, ne vemo natančno, ali samo v splošni kuriji, ali tudi v mestni in v kmečki. Ker pride stvar že prihodnji teden v deželni zbor, nas čakajo prav zanimive debate.

Deželna posredovalnica za delo za obrtne in kmečke delavce. V včerajšnji seji deželnega zbora je dr. Krek predlagal ustanovitev take posredovalnice. Pri njem se to ob sebi razume, da je nasul pred poslance cele golide fraz, ki jih je nabral po socialističnih spisih in jih s svojim švadrnostvom pošeno mučil. O stvari sami se da govoriti, četudi je tudi pri najbolj važnih zadevah vedno pomisliti, da klerikalci ne nikoli dosti za stvar, marveč vedno le za njihove postranske namene. No, pa o tej posredovalnici bo prilika govoriti, kadar pride stvar zopet iz odseka pred zbornico, za danes hočemo le pibiti, da Krek tudi pri tej socialno - politični stvari ni mogel krotiti svoje surovosti. Spoval je, kakor takrat na Ptovčju, ko so poredni turisti izpraševali, kako se kaj gospa imajo, in nesramen je bil tudi, kajti trdil je, da se pri nas nobena dobra stvar ne more spraviti v javnost, da ne bi prišli politični govnačji, da ne bi prišel črni polž, da je ne bi ošlinil. Kolikor je nam znano, lahko rečemo, da najde pri nas vsaka dobra stvar podporo in priznanje, če je res do-

bra in služi vestno in pravično svojemu namenu. Žal, da je tako malo takih stvari, kajti klerikalci imajo navado, da vidijo v vsaki javni napravi le korito in politično - strankarsko agenturo. Vseč jim pa seveda ni, če resna in poštena kritika javnosti take stvari pojasnjuje in ker kritike ne morejo ovreči, pa psujejo po kavarvsko.

Sokol pred križem. Prijatelji našega lista nam piše: Dovolite mi, da z ozirom na »Slovenec« nesramnosti, povem svoje mnenje o tej stvari. Pogreb se narača pri pogrebnem zavodu, ki preskrbi vse in mora tudi skrbeti, da gre vse v pravem redu, kakor ga predpisuje cerkev. V ta namen je pri pogrebu vedno reditelj — samo iz bolnice vlačijo mrliča bolj po domače na pokopališče — in se sploh uporabljajo ljudje, ki imajo v pogrebnih stvareh prakso. Tudi mož, ki nosi križ, je v službi pogrebnega zavoda, je podrejen reditelju in mora delati po pogrebnih predpisih. Običajno gredo društva in deputacije z venci pred krsto. V takih slučajih morata pač reditelj in nosilec križa skrbeti, da gre vse prav in če ne gre vse prav, sta pač kriva reditelj in nosilec križa. Mar je pogrebem za take stvari! »Slovenec« pa obrača ta dogodek prav po farško in napada Sokole, čeprav dobro ve, da jih ne zadene prav nobena krivda. Sploh je pa skoro komično, da se za križ razvneajo s tako silo ljudje, ki še vredni niso, da bi se ozrli na križ. Ljudje, ki v stanju pijanosti — ki traja pri njih gotovo 16 ur na dan — govore take svinjske blasfemije, kakor jih je slišati pri Fajmoštru in v Unioni, so pa res poklicani učiti druge. Naj si ta klerikalna družba zapomni: Naprednjak respektira tudi cerkev in njene navade in predpise, naj je tega ali onega mišljenja, ker olikan človek vedno tako postopa. Klerikalci pa tega seveda ne pojmiyo ker njim je vera le sredstvo, da love in hujskajo ljudi, med seboj pa govorijo o križu in o veri, o cerkvi in duhovnikih tako, da bi tega najhušji brezverec ne storil.

Katoliški duhovniki — povzročitelji »veleizdajniškega procesa«. Ko se je pričel zloglasni »veleizdajniški« proces proti maloruskim kmetom v Marmaroškem Sihotu, smo v posebnem članku izrazili svoje mnenje, da je prava povzročiteljica tega procesa grško-katoliška duhovščina, ki se je vsled množičnih se prestopov med ljudstvom v pravoslavje smatrala za ogroženo v svoji eksistenci. V tem članku smo tudi dokazovali, da je to prestopno gibanje zakrivila katoliška duhovščina sama, ki je ubogo malorusko ljudstvo izsesavala do krvi in je mučila z najneverjetnejšimi sekaturami. Vse to, kar smo v onem članku poudarjali, se je sedaj tudi sodno dognalo na obravnavi. Na razpravi se je med drugim dognalo, da so v vasi Izi, ki je bila središče prestopnega gibanja, orožniki ob nedeljah in praznikih hodili od hiše do hiše in z nasajenimi bajonetmi tirali ljudi na povelje duhovščine v cerkev. Kdor ni prišel v cerkev, ta je bil od oblasti kaznovan, kakor je zaukazal ondodni župnik Andrej Azari, ki nastopa v procesu kot glavna obremenilna priča. V Izi je med drugim prestopil v pravoslavje tudi kmet Ivan Pasuljka. Župnik je takoj spustil nanj vse beriče. Ni preteklet dan, da bi kmetiček ne dobil kakšne kazni ali globe. To je moža tako »ukrotilo«, da se je skesano vrnil v naračje grško-katoliške cerkve. Da bi pa bil varen pred daljnjimi kazni in globami, mu je župnik Azari izdal za oblasti to-le svedočbo: »Ivan Pasuljka mi je sporočil, da bodo on, žena in otroci odslej in v bodoče: pokorni otroci grško-katoliške cerkve.« To svedočbo je zagovornik dr. Ronai predložil sodišču ter vprašal župnika, ako je on res pisal to svedočbo. Župnik Azari je priznal, da je pisal take svedočbe. Na nadaljno zagovornikovo vprašanje, v kakšno svrho je dajal take svedočbe, je župnik odvrnil, da na to vprašanje neče odgovoriti. Na to je predložil zagovornik dr. Ronai drug certifikat te-le vsebine: »Mihaela Hajdu oproščam provizorično z ozirom na njegovo bolezen od obiska cerkve. Radi njegove bolezni naj se ga ne kaznuje.« Takšne so bile razmere v Izi, zato se ni čuditi, ako so ljudje bežali v pravoslavje, to tem manj, ker se je božja služba opravljala v njim nerazumljivem madžarskem jeziku. Kaj pa je pravi v da se je pričelo z »veleizdajniškim« procesom, je razvidno iz tega-le dialoga, ki se je vršil na razpravi med zagovornikom in župnikom v Lipčah. Zagovornik: »Koliko vernikov je v Lipčah prestopilo v pravoslavno cerkev?« Župnik: »Morda bi mi ostali samo še trije verniki. V moji župniji je zakonito prijavilo svoj prestop 168 rodbin.« Zagovornik: »Velečastiti gospod, ali ste bili na

svojih dohodkih oškodovani vsled prestopov v pravoslavje?« Župnik: »Vsako leto bi bil oškodovan za 300 mernikov koruze in za štolino.« — Iz navedenega je pač jasno razvidno, kdo je vprizoril »veleizdajniški« proces v Marmaroškem Sihotu: bila je to katoliška duhovščina, ki se je bala za svoje dohodke! Tudi tu se je izkazala resnica one narodne prislovice, ki pravi, da je vera — bera!

Celovski škof Kahn je sicer že mrtev, a pri »Slovencu« je še vedno v dobrem spominu, ne vem, ali zaradi tega, ker je bil srdit nasprotnik Slovencev ali zaradi tega, ker se je tako dobro razumel na denarne stvari, da so ga odstavili, ga zaprli v kloster in ga proglasili za norca, samo da je utekel sodišču. Na vsak način je zelo značilen, da se »Slovenec« poteguje celo za tako nevednega človeka.

G. dr. Alojzij Kokalj, odvetnik v Ljubljani, je odložil zastopstvo gđ. Kamile Theimer.

»Matice Slovenske« odborova seja bo v petek, dne 13. februarja t. l. ob 6. zvečer.

Take moči — pa žive v temi. Profesor v Trstu, Josip Jenko, bo na stara leta promoviral za doktorja filozofije. Znan je na Kranjskem, ker je služil v Kranju, v Novem mestu in v Ljubljani. Od tod so ga nekega lepega dne kar kratkim potom poslali v Seret v Bukovino, samo da so ga s Kranjskega proč spravili. Klerikalno glasilo je prof. Jenko povodom njegove promocije napisal tak slavo-spev, da se mora človek za glavo prijeti in reči: Take moči imamo — pa žive v temi! No, pa ni tako hudo, kakor piše »Slovenec«. Prof. Jenko je prav skromen učenjak in »Slovenec« ga le zato kuje v nebesa, ker je — klerikalec. Kar je klerikalno, to je »Slovencu« vse znamenito in tudi vsaka ničla se spremeni pri njem v svetlo zvezdo. Kako tudi ne, saj nimajo ne enega človeka, ki bi res kaj pomenil.

Koncert Valborge Svärström. Iz občinstva nam prihajajo prošnje, da objavimo željo, da bi se pričel koncert »Valborge Svärström« dne 19. februarja v dvorani hotela Union šele ob 8. in ne, kakor je bilo naznanjeno ob pol 8., da se morejo vsi sloji koncerta slavne pevke udeležiti. Če bo »Glasbena Matice« ustregla tej želji, bomo o tem poročali.

Cehoslovani. Prof. g. dr. Ilešiča smo doslej poznali ponajveč kot gojitelja jugoslovanske edinosti, snoči se nam je pa razkril tudi za dobrega poznavalca Slovakov, najbližjih naših slovenskih bratov na severu — v marsičem sotrpinov naših. Na predavanju »Akademije« v Mestnem domu nam je ob prav številni udeležbi poljudno in zgovorno obrazložil pregled slovaškega kulturnega in splošnogospodarskega življenja, zlasti z ozirom na njega stik s sosednjimi brati Čehi. Kulturno visoko razviti češki narod seveda že ob sebi ni mogel znemar pustiti najbližjega si plemena, — rodu bednih Slovakov, ki jim je pod pezo madžarske samovoljnosti nemogoče se kolikortoliko narodno razviti, — ustanovila se je zatorej organizacija (Čehoslovanska Jednota), ki naj med drugim same nase navezane Slovake moralno in materialno podpira v njih stremljenju do samookrepiteve. Nadarjen in krepak je narod slovaški, ali madžarska nasilnost je brezmejna. Vendar so preračunljivi ter v narodnostnem boju že z doma predobro izsolani Čehi našli pota, po katerih so že sedaj — in upajo v bodoče še bolj — stopili v stike s Slovaki, dajoč jim moralne vzpodbude, še bolj pa skušali jim pomagati — gospodarsko. V Ljubačovalci, tem slovaškem letovisnem na Moravskem, ob ogrski meji, tam pod visokimi Karpati, je g. predavatelj na lastne oči imel priliko proučevati Slovake pa tudi se spoznati s poglavitnimi pospeševalci čehoslovanske zajednice, to je češki in slovaškimi domoljubi, ki preko vsega separatizma vidijo edini spas slovaškega plemena v edinstvu s Čehi, to je v enem edinem knjižnem jeziku med Čehi in Slovaki, v visoko razvitem jeziku — češkem, seveda pa tudi v gospodarski vzajemnosti. Po pravici je g. predavatelj grajal pri tem marsikje premajhno našo slovensko gospodarsko delavnost. Čehi poslednji čas mnogo store za kulturno in gospodarsko povzdigo Slovakov. Od njih naj bi se učili Slovenci, ki imamo mnogo bolj eksponirano stališče od Slovakov ter na obsežnejšega ter bogatejšega protivnika nego je Madžar, ki v primeri z našimi zatiralci spriču svoje skromnejše kulture ne more biti tako opasen. Zato velja tudi za nas: samo kulturna skupnost z našimi jezikovno sorodnimi brati nam bodi pred očmi.

VII. družabni večer Narodne članice se vrši v sredo 18. februarja

ob 9. zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Izbrani dan gotovo ne bode niti najmanj oviral naše družbe na udeležbi, vsaj se po drugih mestih prireajo slične zabave skoro izključno le med tednom, in Ljubljana noče biti zadnja med mesti! Živimo v dobi nepričakovanih prevratov, revolucij in preklucij, in tako se je tudi zgodilo, da so se nam že obljubljeni beli domini in drugi kostumi predpustno-prešerno spuntali, češ da so letos preveč vsestransko zaposleni. Družabni večer bode imel tedaj enak značaj kakor dosedaj, in ostane, ker ne bode mask, toaletta za dame in gospode ista kakor doslej navadno. Predpustno ozračje — predvečer veselega debelega četrtka — nam je jamstvo, da bode večer, če mogoče, še animiranjši od prejšnjih. Veselišni odbor — nikdar v zadregi — si tudi pridržuje vse pravice, da ustvari vsem posetnikom s prijetnimi presenečenji veselo razpoloženje in jih oškoduje za neizpolnjene obljube.

Potres v Ložu. Dne 11. t. m. ob 1:25 zjutraj se je čutil v Ložu precejšnji, par sekund trajajoč potresni sunek. — 11. Bistrica. V noči, dne 10. t. m. se je čutil ob 1:22 močan potresni sunek, trajajoč nevdržema 6 sekund v smeri vzhod proti zahodu.

Kinematograf »Ideal«. Samo danes in jutri se še predvaja veleznanimiv vojni film »S fotografskim aparatom na bojišču«, ki nam predvaja krvave uničujoče boje med Bolgari in Grki. Danes predstave za šolsko mladino ob 3., 4., 5. z nekoliko okrajšanim filmom. V soboto krasna drama z divjega zapada »Nagajenje srca«, vzor delo kinematografske umetnosti. Izgotovila ista tvornica ko »Quo vadis?« in »Kleopatru«.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 1. februarja do 7. februarja je bilo 19 novorojenih, umrlo jih je 15, izmed teh 10 domačinov. Umrli so 3 za jetiko (2 tujca), 1 vsled mrtvouda in 11 za različnimi boleznimi. Obolela sta 2 za ošpicami in dva za vratico.

V mestni klavnici so zaklali od 25. jan. do 1. februarja 67 volov, 5 bikov, 10 krav, 285 prašičev, 92 telet, 24 kostrunov in 44 kozličev. Vpeljali so 401 kg mesa, 3 zaklane prašiče, 65 zaklanih telet in 7 kozličev.

Nezgod. 21letni Franc Koblica, sukač v Toenniesovi tovarni je obdeloval neko železo pri čemur mu je odletel kosček železa v levo oko. Moral je k zdravniku. — Delavec pri južni železnici, 22letni Avgust Koritnik je imel opraviti z nekim železnim kolesom, kateri mu je padel na desno nogo in ga tako poškodoval, da je moral ostati doma.

V restavraciji hotela »Lloyd« se vrši v soboto domači plesni venček. Več jutri v inseratu.

Društvena naznanila.

Napredno politično in gospodarsko društvo za Poljanski okraj ima danes ob 7. zvečer svoj redni letni občni zbor v gostilni pri Kozaku, Poljanska cesta št. 21.

Seja tajniško - časnikarskega odseka za letošnji vsesokolski zlet se vrši jutri, v petek, dne 13. februarja ob pol 7. zvečer v Zvezni sobi v »Narodnem domu«.

Predpustni ples priredi Sokol II. v soboto dne 14. t. m. v gostilniških prostorih br. Kavčiča na Privozu. — Vabi se vse članstvo, da se udeleži te predpustne zabave v polnem številu. Vstopnine ni nobene. Za razvedrilo je obilno preskrbljeno. — Na svidenje v soboto! Na zdar!

Ples v maskah. Ples tango je prepovedan, La Furlana pa nasvetovan. Dasi je bilo nameravano pri maskaradi plesati tango, se je namen opustil in že se pripravljali novi moderni ples La Furlana. — V zgornjih prostorih Narodnega doma, kjer se bo vršila priljubljena predpustna veselica, bo torej — kakor upamo za gotovo — videti tudi oni ples, o katerem je celo sv. oče papež trdil, da je dostojen in priporočljiv. Za veliko veselico, kakor bo gotovo tudi »Ples v maskah«, 24. t. m., ni skoraj želeli bolj udobnih prostorov, kakor jih nudi Narodni dom v prvem nadstropju. Velika plesna in mala dvorana, postranski prostori okoli te dvorane, vsi prostori brez prepaha in široki ter zračni mostovi v sijajni razsvetljavi poleg rastlinske dekoracije, vse to vpliva na pravo predpustno razpoloženje.

Za »Slavcev« zaključni venček, ki se vrši v soboto 14. t. m. v mali dvorani Narodnega doma se ni razposlalo nobenih vabil ter imajo pristop gojenke in gojenci plesnih vaj, člani društva in po njih vpeljeni gostje. Ker so ti venčki splošno priljubljeni vsled nepriljubljene zabave, je upati, da tudi ta ne zaostane za drugimi.

Ciganska godba z Goropetkega, katero je »Slavec« angažiral za svojo letošnjo maskarado, se pripelje na pustno nedeljo s popoldanskim vlakom v Ljubljano. Godba je prvovrstna in je z dobrim uspehom igrala na mnogih krajih. Že samo to je porok, da se bo vsak cenil obiskovalec lahko izborno zabaval, saj so ciganske godbe slavne po vsem svetu, v Ljubljani pa zelo redka prikazen. — Poleg tega bo sviral še ljubljanski društveni orkester same izbrane komade, da bo tudi za plesalce dobro preskrbljeno. Za zabavo neplesalcev bodo poskrbele razne lepe originalne skupine, različni klovni in pajaci, ter pristni Kranjci in Kranjice v narodnih nošah. Vse potrebno izveste iz lepakov, ter iz inseratov po vseh časopisih.

Reduta mask avstrijskega mornaričnega društva, kraljeve skupine Ljubljana. — Za to prireditve, ki se vrši dne 14. t. m. v veliki dvorani Grand hotela Union, vlada veliko zanimanje in obeta postati ta večer vesela elitna veselica. Maskiranje ni obvezno, vendar so domimo kostumi in druge lepe maske dobrodošle. — Gospodje so naprošeni, da pridejo v fraku ali smokingu.

Telovadno društvo »Sokol« v Štepanji vasi priredi v nedeljo, dne 15. februarja 1914 v gostilni br. Jos. Anžiča p. d. Sorša v Štepanji vasi veselico s sledečim sporedom: 1. Runjanin Hruza: Lepa naša domovina. Proizvaja društveni tamburaški zbor. 2. Moški pevski zbor. 3. Kuplet: Fr. pl. Sladovič. 4. S. Gregorčič: »Kmečki hiši«. Deklamacija. 5. M. B.: »Jugoslovanski naprevi«. Proizvaja društveni tamburaški zbor. 6. Pevski kvartet. 7. Muzikalni komik: Fr. pl. Sladovič. 8. Brati ne zna. Burka v enem dejanju. 9. Pevski kvartet. 10. Šaljivi spevokomik: Fr. pl. Sladovič. 11. Dolenjska. Proizvaja društveni tamburaški zbor. — Po sporedu prsta zabava in ples. Začetek točno ob 5. popoldne. — Vstopnina 50 vin. za osebo.

Narodna čitalnica v Vipavi priredi v soboto, dne 21. t. m. v dvorani hotela »Adria« maskarado, pri kateri svira godba na lok. Ako bi kdo pomotoma ne dobil vabila, naj se zgasi pri enem izmed odborikov.

Razne stvari.

Nov višinski rekord. Argentinski letalec Newbery je dosegel na nekem francoskem letalu pri Buenos Aires višino 6275 m in si je s tem pridobil svetovni višinski rekord.

Zastrupil se je z veronalom, katerega je jemal kot zdravilo, dunajski profesor Fritz Schneider. Našli so ga v stanovanju nezvestnega, odpeljali so ga v bolnico, kjer je večeraj umrl.

Laški kapital na Avstrijskem. Iz Inomosta poročajo, da je kupila znani Spretterjev nemški planinski hotel na prelazu Mendel, ki je prišel v konkurno, na javni dražbi zveza laških gostilničarjev za en in pol milijona kron.

Slabi policijski zapor. Iz policijskih zaporov v Sarajevu je pobegnil nevarni vlomilec Kalamut, katerega so aretirali pred kratkim v kleti avstrijsko-bosanske banke. Kalamut je potrgal vezi, s katerimi je bil zvezan na rokah in nogah in je podrl celo steno policijske ječe. Do sedaj nimajo o beguncu še nobene sledi.

Vlak povozil voz z otroci. — 3 mrtvi, 7 težko ranjenih. Pri Aranyos-Marošu je povozil osebnih vlak voz, na katerem se je peljalo 10 otrok v šolo. En učenec je skočil pravočasno raz voz in je ostal nepoškodovan. Trije otroci so bili na mestu mrtvi, 6 otrok in kočijaž pa so težko ranjeni.

Aretirana morilec. V Tuzli so aretirali gozdarskega delavca 18letnega Petroviča in 17letnega Lazareviča, ker sta na sumu, da sta umorila zavratno v začetku meseca decembra lanskega leta svojega tovariša Oinarja Mankiča in vrgla njegovo razmesarjeno truplo prašičem, ki so ga požrli. Aretiranca krivdo zaničkata.

Zločin obupanega vojaka. Prostač vojaškega brzojavnega oddelka v Sopronju Josip Blažek iz Češkega je ustrelil pred par dnevi ponoči vsled neprestanega šikaniranja narednika in desetnika, ki sta imela tisto noč službo, in samega sebe. Vsi trije so obležali mrtvi. Nekateri listi pišejo, da je izvršil Blažek zločin v hipni blaznosti.

Zopet zagonezni umor dečka. V Fastovu na Ruskem so našli umorjenega 13letnega dečka Žida Josipa Raškova. Deček je imel 13 sunkov z nožem v vratu. Dečka so po prvi preiskavi pokopali. Sedaj so na odredbo višjih oblasti truplo dečka zopet odkopali in ga poslali v Kijev. — Obenem so aretirali dečkovega očeta, ki je trgovec in njegovega trgovskega pomočnika, ker sta baje udeležena pri umoru.

Strahna smrt. V Benetkah se je pripetila včeraj strahovita nesreča. Torpedni rušilec »Lampo« se je imel odpeljati pod poveljništvom Ivana Marcunija iz mornariškega arzenala. Ko se je vozil rušilec ravno pod nekim zaklopnim mostom je pritisnilo poveljujočega častnika tako med dimnik in železno konstrukcijo mostu, da ga je skoraj popolnoma zmečkalo. Kljub temu je nesrečnik živel še nekaj ur.

Eksplodira bencina na avtomobilu. — 40 oseb ranjenih. Med vožnjo iz Badna na Dunaj je začel goriti avtomobil dunajske avtomobilske družbe. Avtomobil je vodil šofer Hohenauer. Šofer je voz ustavil in skočil zadnji trenutek iz voza, ki je bil v kratkem ves v plamenu. Okrog gorečega voza se je nabralo naenkrat več kot 40 ljudi. Šofer je silil ljudi, da naj se odstranijo, ker bo eksplodiral bencin. Toda radovedneži se niso odstranili. Kmalu nato je res eksplodiral bencin, bilo ga je čez 30 litrov. Vsled eksplozije so bili poškodovani več ali manj vsi navzoči. 15 so jih morali prepeljati v bolnico.

Tiger na trgu in v tobakarni. V Bruslju je ušel vsled nepredvidnosti čuvajev iz menežareji Hagenbekove velik tiger. Tekel je naravnost na trg, kjer je povzročil velikanski strah. Nato je tekel tiger, ne da bi koga napadel, v sosednjo ulico in se je zaletel v neko tobakarno. Prodajalka, ki je bila v sosednji sobi, je priletela v tobakarno, da bi postregla kupca. Ko je zagledala zver, je zbežala in zaprla vrata za sabo. Med tem so že prišli čuvaji in policaji, ki so obstopili tobakarno. Vstopiti pa si ni upal nihče. Končno je prišel po daljšem mučnem čakanju krotitelj, ki je vstopil in odpeljal zver, ki ga je popolnoma ubogala, zopet nazaj v njeno celico.

Rakšno volilno reformo bi radi imeli klerikalci?

Kakor čujemo, nečajo klerikalci ničesar vedeti o uvedbi splošne in enake volilne pravice za volitve v deželni zbor, za katero so pred leti s takšno vnemo lomili kople. Tudi proporcionalni sistem, ki so mu peli takšno čast in slavo pri občinski volilni reformi za Ljubljano, odklanjajo. Temu nasproti pa zahtevajo, da naj se število poslancev v kmetijski skupini pomnoži za štiri, da bi torej imela ta skupina skupaj 20 mandator. Volilnih okrajev bi naj bilo deset, ki bi naj bili istovetni z državnozbornimi volilnimi okraji. Vsaj okraj bi naj volil 2 poslance. V mestni skupini bi naj volili ne samo trgi in mesta, marveč tudi sosedne vasi, ki spadajo pod te trške in mestne politične občine.

Tej mestni skupini bi se naj priklonili tudi razni industrijski kraji, kakor Jesenice, Zagorje itd. V trgovski in obrtni zbornici bi naj zastopniki veleobrti in veletrgovine volili enega zastopnika, male trgovine in male obrti pa drugega poslanca. Kaj pomenja ta klerikalni načrt nove deželnozbornske volilne reforme? Da se klerikalci v resnici boje, da bi pri prihodnjih volitvah izgubili večino, vsled česar si hočejo večino zagotoviti z novo njim prikladno volilno reformo. Ali se jim bo to posrečilo?

Telefonska in brzojavna poročila.

Deželni zbori.

Linc, 12. februarja. V gornjeavstrijskem deželnem zboru so bili občinski volilnoreforni načrti in statuta za mesti Linc in Steyer sprejeti. Sprejeta je bila tudi novela k deželnemu redu in deželnemu volilnemu redu. Prihodnja seja v petek.

Inomost, 12. februarja. Italijanska obstrukcija v tirolskem deželnem zboru traja naprej. Upati je, da pride danes v konferenci načelnikov stran do sporazuma.

Opava, 12. februarja. V včerajšnji seji šleskega deželnega zbora je bil sprejet proračun deželnega fonda za leto 1914.

Poštni uslužbeni in službena pragmatika.

Dunaj, 12. februarja. Z ozirom na številne pritožbe deželnoknežjih pošto-prometnih uradnikov, ki so napredovali iz kategorije ekspedientov, z ozirom na določila službene pragmatike glede nevračunanja prejšnje službene dobe, so se obrnile poštournadniške organizacije do grofa Stürgkha. Ministrski predsednik je obljubil, da se bo dal o zadevi informirati.

Avdijsca.

Dunaj, 12. februarja. Cesar je sprejel bolgarskega poslanika Salabaševa, ki je bil odpoklican, v poslo-

vilni avdijsci. Nato je cesar sprejel zunanjega ministra Berchtolda, ki je poročal o zunanjem položaju.

Nov armadni zbor.

Dunaj, 12. februarja. »Reichs-post« priobčuje sledečo vest: Vojno ministrstvo se je odločilo ustanoviti v Vzhodni Galiciji nov armadni zbor s sedežem v mestu Stanislavi. Ob prihodnjem terminu bo povišanih več tisoč rezervnih praporščakov za poročne in rezervi. Tako ogromno število povišanj se do sedaj v armadi še ni izvršilo.

Brezposelni delavci.

Dunaj, 12. februarja. Na Ringu so brezposelni delavci pod vodstvom socialnodemokratskih poslancev vpriporili demonstrativen sprevod z ženami in otroci. Nad 3000 delavcev se je pomikalo proti rotovžu.

Ravnatelj Stabilimenta umorjen.

Trst, 12. februarja. Delavec Zanier je danes ustrelil nadinženerja Pichlerja, ravnatelja Stabilimenta tehnico italijano v Trstu, ker ga je bil ta včeraj discipliniral. Ravnatelj Pichler je bil med delavstvom zaradi njegove strogosti splošno neprijeten.

Češko-nemška pravna pogajanja.

Praga, 12. februarja. Včeraj se je vršilo pod predsedstvom načelnika agrarne stranke posvetovanje zastopnikov vseh čeških meščanskih strank glede skupne taktike in udeležbe strank na češko-nemških pravnih pogajanjih. Baje so stranke prišle do zaključka, da se bodo vse v bivšem deželnem zboru zastopane stranke udeležile pogajanj.

Aretiran morilec.

Praga, 12. februarja. Policija je aretirala nekega Sohova, ki je priznal da je morilec dunajske prostitutke Marice Schmidt, ki je bila pred meseci umorjena.

Gališka volilna reforma.

Lvov, 12. februarja. Volilnoreforni odsek je v svoji včerajšnji seji odobril § 3. deželnega reda z dostavkom glede števila rusinskih volilnih okrožij.

Lvov, 12. februarja. Volilnoreforni odsek je včeraj zopet pričel s svojimi posvetovanji ter končal vse volilnoreforni delo.

Zagrebsko gledališče.

Zagreb, 12. februarja. Cesar je zvišal svojo letno subvencijo Narodnemu gledališču zagrebškemu od 20 tisoč kron na 40.000 kron.

Afera ogrske igralnice.

Budimpešta, 12. februarja. Opozicijski »Pesti Hirlap«, kateremu je grof Tisza dokazal, da je prejel od igralne banke nad 21.000 K, se maščuje sedaj s tem, da prinaša seznam vseh onih 82 budimpeštanskih listov, med njimi skoraj vse »vadne liste«, ki so dobili skupaj 224.000 kron.

Dunaj, 12. februarja. »Arbeiter-Zeitung« in nekateri drugi dunajski listi zahtevajo od ogrske vlade, da naj imenuje one dunajske liste in časnikarje, ki so bili od ogrske igralne banke podkupljeni.

Ruska дума.

Petrograd, 12. februarja. V ruski dumi so interpellirali nacionalisti vojnega in mornariškega ministrstva, če so vesti listov resnične, da se nahaja med nastavljenici Putilovih tovarov tudi več nemških državljanov.

Demisija ruskega ministrskega predsednika.

Petrograd, 12. februarja. Ministrski predsednik Kokovcev je podal demisijo, ki jo je car sprejel. Njegov naslednik bo senator Ivan Lapinovic Goremykin. Kokovcev je bil imenovan za ministrskega predsednika po Stolypinovi smrti septembra 1911 ter je obenem imel tudi finančni portfelj. Goremykin je 75 let star in je bil ministrski predsednik za časa carjevega ukaza o novem državnem temeljnem zakonu leta 1906. Vsled nasprotstev, ki so nastala v dumi proti njemu, je odstopil. Goremykin zastopa strogo konservativno smer ruske politike.

Proti socialnim demokratom.

Berolin, 12. februarja. Pri včerajšnjem slavnostnem obedu pruskega gospodarskega sveta je državni kancelar Bethmann-Hollweg v svojem govoru naglašal potrebo brezobzirnega najostrejšega boja proti socialnim demokratom, ki podirajo temelje države.

Svedska.

Berolin, 12. februarja. V Stockholmu se ponavljajo demonstracije deloma za kralja, deloma proti njemu. **Stockholm,** 12. februarja. Tu so se vršile včeraj velike protimonarhistične demonstracije. Ljudstvo je klicalo: Živela republika, doli s kraljem. Kraljevi pristaji so vpriporili protidemonstracije.

Mehika.

London, 12. februarja. V Mehiki je položaj zelo resen zlasti zaradi vstaje indijancev.

Ekvador.

Washington, 12. februarja. Mesto Esmeralda v Ekvadoru gori. Zažgali so mesto vstaji.

Dogodki na Balkanu.

Balkanski državniki.

Belgrad, 12. februarja. Včeraj zvečer sta dospela sem ministrska predsednika Pašić in Venizelos. Grški ministrski predsednik Venizelos bo dva dneva gost kralja. Izročil bo kralju in prestolonasledniku grške vojne medalje. Danes zvečer dospe tudi grški prestolonaslednik Juri v Belgrad ter ostane tam dva dneva.

Dunaj, 12. februarja. Iz Petrograda je došel srbski prestolonaslednik Aleksander sem ter potuje še danes naprej v Belgrad.

Belgrad, 12. februarja. Včeraj ob 11. zvečer sta dospela v Belgrad ministrska predsednika Pašić in Venizelos. Danes se nadaljuje konferenca. Pašić bo še danes poročal kralju o uspehu svojega političnega potovanja.

Budimpešta, 12. februarja. V ogrskih krogih vzbuja živo zanimanje izrek Pašića, ki ga je storil baje včeraj, da je odvisno od Avstrije, če bo mir med Srbijo in Avstrijo tudi v naprej obstojal. O Bolgarski je spregovoril, da se kažejo tam tuji vplivi, in dokler bodo ti vladali, je vsako zbližanje nemogoče. Venizelos je obiskal grofa Tiszo, dočim Pašić oficijalno ni nikogar posetil.

Albanija.

Dunaj, 12. februarja. Program za bivanje princa Wieda na Dunaju je sledeči: Princ dospe v petek zjutraj na Dunaj. Ob 1. popoldne se vrši dejener pri zunanjem ministru. Ob 6. zvečer sprejme cesar princa v avdijski v Schönbrunn. V soboto dopoldne obišče princ nemškega poslanca. Zvečer se odpelje.

Rim, 12. februarja. Princ Wied se je opolnoči odpeljal na Dunaj. Papeža na nasvet italijanske vlade ni posetil, vsled česar so klerikalni krogi silno ogorčeni.

Črnogorska skupščina.

Cetinje, 12. februarja. Kralj Nikolaj je otvoril redno zasedanje črnogorske skupščine s prestolnim govorom. Uvodoma se je kralj spominjal padlih črnogorskih junakov, ki so se v zvezi s srbskimi brati bojevali za svojo domovino. Srbija in Črna gora sta nerazdružno spojeni. Sveti ogenj srbskega edinstva preveva prekrasne zmage. Pridobitve so znatne, pokvarjene samo, ker je bil Črni gori iztrgan Skader. Ta rana žge srbska srca nezacepljivo. Kralj izraža nato hvaležnost za bratsko pomoč vsem ostalim Jugoslovanom in vsem slovenskim plemenom. Črna gora in Srbija ostaneta zvezani v pristrčni edinstvi, ojačeni s tisoči osvoboditeljskih Srbov. Kralj nadaljuje: Pred nami se odpira veliko polje težavnega kulturnega dela. Le svobodno tekmovalje in pravo rodoljubje nas bo privedlo do cilja. Treba je skrbeti za močno armado, da ohranimo svoje pridobitve in svojo domovino v bodoče še razširimo.

Srbija.

Belgrad, 12. februarja. Tu pravijo, da je izšla tajna naredba vojnega ministra, ki pridržuje odslužene vojaške zadnjega letnika.

Bolgarska.

Sofija, 12. februarja. Organ socialistov »Cambana« prinaša razkritja o ruski politiki Bolgarske. Knez Trubeckoj se je baje obrnil v pismo dne 8. oktobra l. l. do Daneva z vprašanjem, kako je pridobiti Rusiji zopet vpliv na Bolgarskem. Danev je nato baje odgovoril, da je edina pot za to ta, da se odpove car Ferdinand svojemu sinu Borisu na ljubo prestolu in takoj zapusti Bolgarsko. Da se ta ideja popularizira in razširi med ljudstvom, pa je treba mnogo denarja. V Petrogradu so poslali Danevov nasvet in od konca novembra do srede januarja so poslali v ta namen iz Petrograda na Bolgarsko 630.000 frankov. List pravi, da je dobil od te vsote Danev 120.000 frankov, razni socialistični voditelji so dobili 250 tisoč in dva lista v Sofiji 20.000 frankov.

Sofija, 12. februarja. Kako poročajo oficijozni krogi, je car Ferdinand za gotovo obljubil ameriški deputaciji, da bo v kratkem obiskal Ameriko v spremstvu več odličnih politikov, industrijalcev in trgovcev. Car Ferdinand potuje v Ameriko baje že meseca aprila.

Grška.

Atene, 12. februarja. Grška vlada je sklenila poklicati pod orožje čistogrško prebivalstvo Makedonije in Epira, ki je bilo rojeno leta 1891. in leta 1892.

Volitve v turški parlament.

Carigrad, 12. februarja. Turška vlada namerava razpisati v Smirni volitve v turški parlament za otoke Kios, Mitlene in Rodos.

Razgled po slovanskem svetu.

— Zadoščenje hrvaškemu poslan-
cu dr. Lorkoviću. Pod banom dr. To-
mašićem je bil poslanec dr. Lorković
obsojen v trimesečno ječo, češ, da je
nepooblaščen podpisal volilni protest
proti pokojnemu saborskemu pred-
sedniku dr. Neumannu. Lorković je
kazen že tudi prestal. Sedaj pa je stol
sedmorice kot kasacijsko sodišče
obsojbo razveljavil in odredil novo
postopanje. V torek 10. t. m. se je vr-
šila pred okrajnim sodiščem v Za-
grebu nova obravnava, pri kateri so
Bogdan Penić in poslanci Mračević,
Tuškan in Wilder izpovedali, da je
bil gospod dr. Lorković tudi
pooblaščen podpisati volilni protest.
Sodišče je nato sodno postopanje
ustavilo. Obsodba dr. Lorkovičeva
je bil največji sodni škandal v Toma-
šić-Cuvajevi eri!

— Slovensko društvo »Triglav«
v Belgradu. Gosp. dr. Niko Zu-
panič, kustos »Narodnega muzeja«
v Belgradu, nam javlja, da je odložil
mesto predsednika v slovenskem
društvu »Triglav« v Belgradu. O
vzrokih svojega odstopa nam ne po-
roča ničesar.

— V Srbiji potrebuje učiteljev
glasbe! Srbsko ministrstvo prosvete
potrebuje tri ali štiri učitelje glasbe
za gimnazijo. Pogoji: 4 razrede kake
srednje šole, diploma kakega glas-
benega zavoda ali konservatorija. —
Prošnje in dokumenti se naj naslo-
vijo naravnost na kraljevsko srbsko
ministrstvo prosvete v Belgradu.
Prošnji mora biti priloženo priporo-
čilo kakšne ugledne in znane osebe.

— Tudi posledica bratomorne
vojne? V sofijskem »Miru« čitamo:
»V bodoče se bo rabil v diplomati-
skem občevarju med Bolgariji in Sr-
bijo francoski jezik in ne kakor do
sedaj, srbski in bolgarski.« Ali je to
tudi posledica bratomorne vojne?
Zanimivo bi bilo izvedeti, ali je to
spremembo predlagala bolgarska ali
srbska vlada? Zdi se nam, da je tak-
šnega, naravnost smešnega dejanja,
spodobna edino sedanja bolgarska
vlada, ki noče, kakor je znano, v
svoji zaslepljenosti ničesar vedeti o
Slovanstvu.

Gospodarstvo.

— Razredna loterija. Pri včeraj-
šnjem srečanju 4. razreda so zadele
po 10.000 K srečke št. 95.067 in št.
77.950, po 5000 K št. 52.770, 60.743,
89.022 in 91.446, po 2000 kron št.
35.436, 52.429, 90.686, 14.361, 15.686,
43.763, 46.011, 92.030 in 94.887, po
1000 K št. 1086, 8456, 31.750, 52.059,
53.426, 58.100, 91.300, 88.102, 1550,
17.416, 19.422, 24.867, 48.714, 57.965,
66.283 in 92.040. Druga razredna lo-
terija bo obsegala 160.000 srečk, t. j.
za 60.000 več, kakor prva. Odgovar-
jajoč temu se je tudi število dobitkov
zvišalo od 50.000 na 80.000. Srečka-
nje se vrši v sledečih terminih: prvo
srečanje dne 12. in 14. maja; drugo
srečanje dne 16. in 18. junija; tretje
srečanje dne 14. in 16. julija; četrto
srečanje dne 11. in 13. avgusta; peto
srečanje od 9. septembra do 15. ok-
tobra.

— Eksport v Kanado. Pred par
dnevi se je vršilo na Dunaju zboro-
vanje industrialcev in eksporterjev,
ki pošiljajo blago s kanadsko paro-
plovno družbo v Kanado. Kakor zna-
mo, je nameravala družba Canadian
Pacific ustaviti svoj osebni promet iz
Trsta in februarjski parnik je že iz-
ostal. Od zborovanja izvoljena depu-
tacija pod vodstvom poslanca Fried-
mana, je šla torej k trgovinskemu in
k notranjemu ministru ter ju opozo-
rila na škodo, ki jo bo trpel v prihod-
nosti avstrijski eksport. Baj je tr-
govinski minister izjavil, da upa, da
bo v kratkem promet zopet norma-
len. Težkoče glede prevažanja ruskih
izseljencev pa so odstranjene.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Bolečine, ki se trajale cela leta, odstranjene v eni sami noči.

Uspohi čudovitega zdravila.

Gospod Olaser piše: Ako bi mi
bil kdo rekel, da se kronične bolečine
tako hitro lahko odstranijo, bi tega ne
bil nikdar verjel! Že mnogo let sem
tako trpel težki ishias in revmatizmu,
da sem vedno občutil bolečine.
Bile so skoro neprenesljive. To trp-
ljenje mi je pa popolnoma odstranilo
sredstvo, ki bi ga z veseljem vsake-
mu rad sporočil. Zove se Kephaldol
in se dobiva po vseh lekarnah. Ako
vzamemo najprvo dve tableti in vsa-
ko naslednjo uro eno, izginejo bole-
čine takoj! Moj domači zdravnik mi
pravi, da Kephaldolove tablete po-
magajo ravno tako hitro pri boleči-
nah v ledjih (Hexenschuss) ter v mi-
šicah in členkih, kakor pri glavobolu
in živčnih bolečinah. Videl sem tudi
težak slučaj influence ozdravit se v
manj nego štiriindvajsetih urah. Ko-
likor vem, rabijo to posebno sred-
stvo po vseh večjih bolnicah Evrope,
ker mu je glavna lastnost v tem, da
hitro in zanesljivo učinkuje in je po-
polnoma neškodljivo. (590)

Idealen izdelek ribjega olja

je in ostane že skoro 40 let slav. znana
Scottova emulzija iz ribjega olja.

V tej emulziji obseženo najfinejše ribje
olje se na Scottov način razkroji v
majhne kapljice in tako napravi lahko
prebavno tudi za oslabljen organizem,
da se tako vsak sestavni del tega
bogatega živila dobro prebavi. Ako si
še predučujemo, da je Scottova emul-
zija smetanasto sladka,
pa lahko razumemo, da ta
izdelek rado zavziva staro
in mlado. — Biti pa mora
pristna Scottova emulzija.
Cena originalni steklenici K 2.50.
Dobiva se po vseh lekarnah. Proti
vpošiljavi 50 v v plačenih listih
lahko dobite od trgovca SCOTT &
BOWNE, d. o. o. s. na Dunaju VII.
sklepevanje se na naš list se pošlje
poiskovalni od kake lekarne. ::

Mnenje gospoda dr. I. Nedelka
Solun.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Veseli me, da Vam zamorem po-
slati svoje mnenje v Vašem Serra-
vallovem kina - vinnu z železom, ki
ga rabim že dve leti. S kratkimi be-
sedami: Vaš preparat pripisujem
vedno kot krepilo in proti mrzlici.
Vsled dobrega okusa ga jemljejo
radi tudi oni bolniki, ki nočejo už-
ivati več nobenih zdravil, ker imajo
od njih že ves povarjen želedec. Ti
bolniki so zadovoljni z njegovim
okusom in tudi z uspehi, ki se dose-
žejo z njim. Podajam ga tudi rad
svojim operancem posebno žen-
skam v času rekonvalescence in si-
cer z najboljšim uspehom. Tudi šib-
kim, doječim ženskam je postalo
Vaše vino prepotrebno, ker ga lahko
in uspešno uživajo.

Solun, 12. junija 1909.

Dr. Nedelko.

Ustna voda

KALODONT
Zobna krema

Krondorfer se kot na-
prava
prve vrste in kot zdravilna voda
zoper težkoče organskega dibanja in
zoper belosti žolca in mehurja najtopleje priporoča.
Glavna zaloga v Ljubljani: Michael Kastner.

Vse ženske naših dežel
ima od narave lepo polt, ki
je pa zelo občutna za upliv
hudega mraza in vročega
solca. Da se prepreči to-
gorelost, razpoke, rde-
čine ali celo solčne
pege, je rabiti za
vsakodnevno toaletto
Crème Simon, rdečo
puder in milo Simon;
ne zamenjati z drugimi mazili. I. SIMON,
Pariz in v vseh lekarnah, parfumerijah in
miroditelnicah.

Metereološko poročilo.

Čas opazovanja	Slanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
11. 2. pop.	743.3	1.0	sl. svzh.	oblačno
9. v.	743.3	-3.1	b. rezvetr.	megla
12. 7. zj.	741.6	-3.4	sl. svzh.	.

Srednja včerajšnja temperatura -2.00
norm. -0.6° Padavina v 24 urah m'm 0.0

Iščem dobro idejo

Specerijsko - delikatesno trgovino
če mogoče v večjem kraju. 593
Ponudbe pod »25« Ptuj, poste
restante.

Jugoslovanska zavarovalna družba za
življenje in požar išče zanesljive in agilne

akviziterje.

Oferte je treba poslati na naslov:
»Jugoslovan«, poštni predal 50, Ljubljana.

Kislo zelje

fino domače v sodčkih po 40 in 100 kg
razpošilja vedno in v vsaki množini
ter najceneje tvrdka 587

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Zahvala.

Podpisano županstvo se prav toplo
zahvaljuje vsem darovalcem milodarov,
kateri so več ali manj darovali za ne-
srečne rodne ponesrečenih premo-
garjev dne 8. dec. 1913, v premo-
gogu »Adrija« v Fampljah (ne v Vr.
Britofu kakor se je prvotno čitalo po
časovisih). Posebna zahvala gre pa
vsem spodaj navedenim darovalcem,
ki so s svojim dobrim srcem ter tru-
dom nabrali in darovali nesrečnim
rodbinam sledeče: Železničarji darovali
30 K, Mestni magistrat v Trstu 2000
kron, Ček Franc, živinozdravnik v
Trstu 10 K, Stabilimento tehniko II.
Piccolo v Trstu 842 K 50 v., Posest-
niki rudokopov v Ljubljani 500 K,
Od njege ekselence deželnega predse-
dnika Teodora barona Schwarza 200 K
Ladjedelnice Cantire St. Marco v Trstu
58 K 87 v., in vsem tistim, kateri so
darovali v nabiralnico pri premo-
goku vsoto 435 K 93 v.

Županstvo obč. Famlje,

dne 10. februarja 1914.

Matjažič, župan.

Sifilitiki!

H. Seemann, Sommerfeld 83 (Lausitz)

»Vojasnično brošuro o hitrem in temeljitom ozdravljenju
brez motenja poklica, brez ponovitve, brez živga
srebra in drugih strupov, brez vbrizgavanja, brez škod-
ljivih postoprskih učinkov« razpošilja za 20 h za
poštino v zaprti kuverti brez kakega natiska dr. med.

:: Presenetljivo prirodno ::

— kakor sveže trgane cvetlice diši Dralleja

iluzija v svetilniku

Cvetlične kapljice brez alkohola.

Atom zadostuje

Smarnica, vrtnica, španski bezeg, he-
liotrop, reseda K 4—, vijolic K 5—.
Po vseh lekarnah, drogerijah, parfu-
merijah, trgovinah z milom in boljših
brivnicah.

JURI DRALLE, BODENBACH n. L.

Službo natakariče

išče mladenka iz boljše hiše.

Ponudbe se prosijo pod »Beljda
biša«, poštno ložnico Ljubljana,
glavna pošta. 589

Izumitelji.

Kdor želi svoj izum izkoristiti, naj se
javi pod šifro »Fortuna 100/588« na
upravnishvo »Slov. Naroda«. 588

službo premeniti

in sicer aprila. Govorim slovensko, nemško
in tudi hrvaško, sem izučen specerije in
delikatese, vojašč. prost, s prima referencami.
Ponudbe pod: »Kautionsfähig«, Ce-
lovec, poste restante. 594

Mazilo za lase.

Varstvena znamka **RETOPIR**
napravi g. Ana Križaj v Sp.
Šiški pri Ljubljani. Dobí se v Ko-
lodvorski ul. št. 200 ali v trafiki
pri cerkvi. V treh tednih zrastejo naj-
lepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K.
Pošilja se tudi po pošti. Izborno
sredstvo za rast las.
Za gotovost se jamči.
Spridevale na razpologo.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
Krasne

BLUZE plašče, kožuhovino,
krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.

Zelo solidna tvrdka:

M. Kristofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

in krstni opravi. ::

Razpošiljam gratis in franko vsakomur svoj
glavni katalog o dobro idejnih žepnih urah
modernih budikah in stenskih
urah, zlatini in srebrnini, glas-
benem, manufakturnem, jeklenem
in usnjatem blagu, gospodinjskih,
toaletnih predmetih, orožju itd.
in je priporočati, da ga ob po-
trebi naročite po dopisnici. —
C. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad, prva tvora. ur v Mostu 439 (Češko).

Pristna švicarska nikljasta remontoarka na
sidro sistem Roskopfpatent K 5—, 3 ko-
madi K 14—, Registr. nikljasta remontoarka
na sidro »Adler-Roskopf« K 7—, Pristna
srebrna remontoarka odprta K 840.

Razpošiljanje po povzetju.
Brez rizika! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

768

I Meso — Meso!

razpošilja v 5 kg poštnih zavitkih: prešut
(Kaiserfleisch) po K 7—, povejena slanina
ali gnat K 6—, sirova slanina ali karé
K 5.50, vse franko po povzetju dobavlja
Matray Armin, Szatmar št. 265.

Stanovanje

lepo, obstoječe iz 2 sob s pritliklinami, zlasti
kopalno sobo, bližje justične palače, se
išče za takoj ali za majev termin.

Pismene ponudbe pod šifro »Dr. R. M.
30/508« na upravn. »Slov. Naroda«. 508

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v trgovini z meš. blagom, želi
vstopiti v službo s 15. marcem t. l.

Naslov pove upravnishvo »Slov.
Naroda«. 483

Kupi se 591

pes ali psica

za čuvanje. Ponudbe s ceno, velikostjo
in starostjo na Ivana Pajdub, Sv.
Jakob, p. Dol pri Ljubljani.

Stalni 404

krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa na-
stavijo s stalno plačo za prodajanje dovo-
voljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod
»MERKUR«, Brno, Neugasse Nr. 20.

Jabolčnik

iz najboljših leg Štajerskega, čist, pri-
rodno pristen, od 100 litrov naprej,
liter po 20 vin. po povzetju razpošilja
Juri Jož. Stelzer, Wetzelsdorf pri Gradcu

Iščem službo

lovskega ozir. gozdnega paznika.

Imam tudi prakso v gačenju divjadi.
Ker sem do 15. marca t. l. še v državni
službi, mi je nastop mogoč 1. aprila t. l.

Ponudbe pod »Loyec« na upravnishvo
»Slov. Naroda«. 592

Gospodična

za trgovino z mešanim blagom, ki
zna streči kakor tudi v nemščini voditi
navadno knjigovodstvo in govori slo-
vensko in nemško, se sprejme.

Vstop lahko takoj. 581

Umetni mlin Weiss Bela,
Belatinci, Ogrsko.

Kavarna J. Zalaznik

priporoča vsem ljubljancem in gostom z dežele
najboljši zajtrk

kakor priznano dobro
belo kavo, čokolado, kakao, čaj,
fine likerje in najfinejše pecivo.

Tovarniška zaloga za Alpeke dežele v Ljub-
ljani. Pisarna: Albert Pečevnik.

2 sekundi
3 rable poteze
kakšen sijajni blesk z

Erdal
kremo za čevlje.

Ženini in neveste!

Poročno prstane in primerna poročna darila na primer srebrne in China srebrne namizne
oređje v lepih kasetah kupite najbolje in najceneje pri tvrdki

F. ČUDEN LJUBLJANA
samo Prešernova ulica 1
Ocenik s koledarjem 1914 poštnine prost.

254

Čebelni med

iztrčan, zajamčeno prirodno pristen, akacijev ali lipov, razpošiljanje franco v pločevinastih škatljah po 5 kg po povzetju za K 0-50. Preprodajalcem pošljemo vzorce in ponudbe. Izvoz medu (Erster ung. Bienenhonig-Export) **SALATONFOKAJAN**, (Ogrsko)

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ... Rezervni fond K 60.780.720-16 — Izplačano odškodnine in kapitalije K 129.965.304-25 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z veskosi slovansko-narodno upravo. Vse poslovanje dalje čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici šte. 12. Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Velika okazijska razprodaja

ravno došlih pristnih perzijskih preprog

se bo vršila

dne 19., 20. in 21. februarja v skladiščih tvrde „Balkan“, trgov. špedicijske in komisijске del. dr. na Dunajski cesti 33.

Vpogled je dovoljen vsakemu brez obveznosti nakupa.

Gene zmerne.

583

10 do 20 % popusta.

Sprejmeta se takoj

gospodična

stara nad 30 let, večča slov. in nemškega jezika v govoru in pisavi ter knjigovodstva. Dalje

spretnega mesarskega pomočnika

ki zna dobro sekati in je vaje tudi kupčije.

Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda« pod „Štev. 582“.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago.

Ceniki na razpolago.

NOVI

BERSON

gumijev podpetnik

se izdeluje iz specialne smeti Paragumil s najmodernejšimi pripomočki fabrikacijske tehnike in so njegove velike prednosti velikanaka stanovitnost, izborna elastičnost, točnost, primerna izviritev s tem iznova dokazane. Parite vsi nakupi na besedno znamko „BERSON“.

BERSONWERKE, DUNAJ, VII.

Sveže prav dobro 4022

jetrne in krvave klobase

vsak torek in petek.

Vedno fino praško blago, kakor šunke, razne salame, hrenovke, prekajeno meso in kranjske klobase priporoča

Jan Chalupnik, prokajalec, Stari trg šte. 19, Ljubljana.

Za moške in ženske.

Brez vbrizgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarljive toke boleznj sočne celi ozdravi

Ursin-Tecton.

1 škatlja s 100 kroglicami K 5-... Za popolno ozdravljenje zadostujeta 2 škatli. Izdelovalec: The Ursin Chemical Co., London.

Naroča se v glavni zalogi:

E. LEDEBER, lekarnar, BUDAPEŠTA IV., Museumring 21.

Vabilo

na

V. redni občni zbor

Podružnice slov. trg. društva „Merkur“ v Kranju

ki se vrši

v četrtek, dne 19. februarja 1914 ob pol 9. uri zvečer v restavraciji P. Mayr.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo pregledovalcev računov.
5. Sprememba pravil.
6. Volitev predsednika, 7 odbornikov, 3 namestnikov in 2 pregledovalcev računov.
7. Slučajnosti.

V Kranju, dne 10. febr. 1914.

ODBOR.

KUC

zdravniško priporočeno hri tverdo vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt-nem povzetju K 4-50. — Edina zaloga:

Br. Novaković,

veletrgovina vina, Vermoutha, Marsala, Malaga, Konjaka, žganja itd.

LJUBLJANA.

Pozor!

Vile, stanovanjske hiše, stavbne parcele

v mestu kot v okolici se pod jako ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo:

3936

Valentin Accetto, Kolodvorska ulica št. 8.

Nadkuharico

ličje bos.-herc. zemaljska bolnica v Sarajevu.

Osebe, ki so že delale v večjih zavodih, bolnicah in slično, in ki žele, da dobe navedeno mesto, naj se obrnejo radi pogojev na ravnateljstvo te bolnice.

575

Št. 2670.

Razglas.

V smislu deželnega zakona s 17. dne junija 1870, št. 21 dež. zak. o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov, se naroča vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in olepševalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in hišne stene na vrtilih, na poljih in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih jajec in zapredkov (ličin) in sežgati ali kakor si bode pokončati nabrana goseničja gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokažejo na drevju, grmovju in rastlinah, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče, a naj-dolje do 15. maja.

Kadar se drevje, ki so ga napadle gosenice, poseka, ali kadar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se tako drevje oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak morajo se gosenice odbrati od njih ali pa drevje in veje precej požgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepotege drevja, lepotege grmovja in drevoredov, potem od drevja ob gozdnih robovih v istih slučajih, kjer je treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti ob ranih urah otrsati in pokončavati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polju se morajo črvi (podjedi, ogrci) pri oranju ali kopanju zemlje precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in takoj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določene časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove stroške, vrhu tega pa se mu naloži na korist občinske blagajne globa od 2 do 20 K, in če bi se ponovilo, do 40 K; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 4. februarja 1914.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

Podružnica ljubljanske kreditne banke v Celju

Posojilnica v Celju

naznanjajo

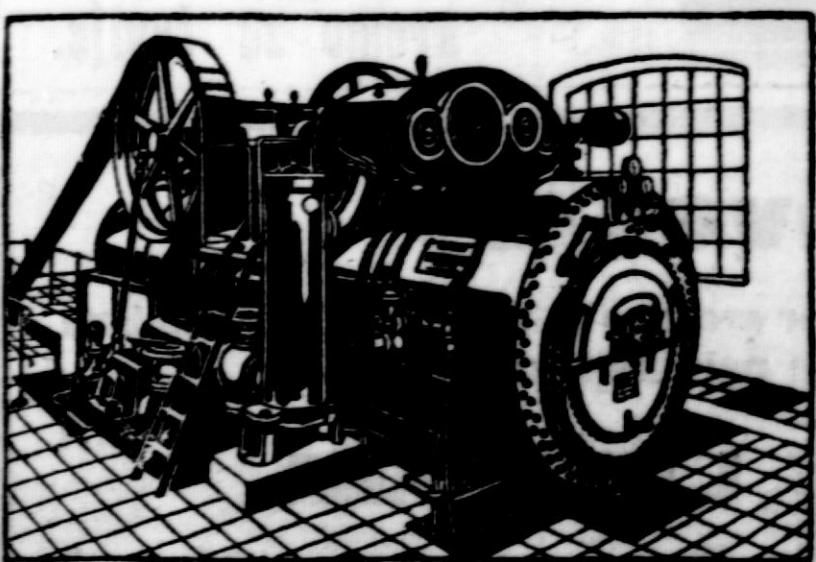
da bodo obrestovale hranilne vloge na hranilne knjižice za sedaj po

4 1/2 %

od dne vloge do dne vzdiga na podlagi skupnega dogovora.

571

Delniška družba za gradjo strojev prej Brand & Lhuillier

Brno in Požun

dobavlja

lokomobile, parne stroje, kompresorje in zračne črpalnike, kotle vseh sistemov, cevovode, transmisije, ledne in hladilne stroje, izpiralne naprave pat. Freygang itd.

Uredbe sladkornih tvornic, pivovarnic in sladarnic, itd. — Zastopnik za Koroško Kranjsko in Štajersko: inženir I. Mikula Ljubljana, Olgarjeva ulica 1.

Dobava artiljerijskih materijalnih vrst za c. kr. domobranstvo.

loma zalagati samo pri c. kr. nižjeavstr. dež. glavni blagajnici na Dunaju.

14. Potrebsčina artiljerijskih materijalnih vrst je nastopna:

Zap št.	Število	Oznamenilo	Cene so ponuditi za	Zap št.	Število	Oznamenilo	Cene so ponuditi za	
4	68	garn.	blazine 8 cm M 5 osmerosedelne	64	488	komad	pritrđilna 2-6 cm šir. 68 cm dlg. 2-6 cm šir. 115 cm dlg. za konj. količke M 75 za zadnje vozove M 5 za prednj. vozove M 5 za vojnike M 63	
5	68	"	jermena M 5 za poljske lafete	65	330	"		komad
6	640	komad	zatike { kratke vzmetnje za polj. laf. z obr. 8 cm M 5/8	66	864	"		garnitura
7	640	"	{ dolge " " " " " 8 cm M 5/8	67	528	garn.		
8	96	"	pušice ploč. za mazilo M 5	68	540	"		
9	105	"	" " " " " male	69	164	komad	zimski star. A zimski za M 88 trenska vozila za plahtna ušesca za plachte	
10	24	"	razbasalci 8 cm M 5	70	335	"		
11	16	"	toki za polj. topn. bat. stojala za opaz. lestvo M 8	71	72	"		
12	144	"	poljska kukala M 9/13 Z s skafo, prives. jerm. in tok s pasom	72	40	"	osniški M 5 M 86 M 5/8 za dvokolesnice M 5/8 za " "	
13	192	"	steklenke za olje ploč. M 5	73	272	"		
14	32	"	" " " " " za bat. naravnala M 5	75	48	"		
15	32	"	" " " " " za stojala bat. naravnala M 5	76	368	"	usnj. krožni za osne pušice M 5 " " " " " M 86 za osniške žeblje M 75 stranskih listov M 8	
16	32	"	" " " " " za dvodelna nar. stojala M 9	77	40	"		
17	16	"	" " " " " za bat. naravnala, 2 m palični M 5	78	32	"		
18	274	"	kavlji razkovalni	79	32	"	par	
19	56	"	" " " " " M 86	80	7488	"		
20	144	"	" " " " " M 63	81	576	"		
21	16	"	dvigala cevna M 5/8	82	496	"	prsní M 99 adj. stranski*) adapt " *)	
22	32	"	" " " " " 237 cm dolga	83	1472	"		
23	128	"	ročke oljne ploč. M 5	84	92	"		
24	128	"	kape žrelne 8 cm M 5 z jerm. prir. usnj.	85	1808	par	*) polovico desnih parov levih "	
25	470	"	veržice vlečne	86	28	"		
26	57	"	odpiralci stročnici 8 cm M 5	87	2230	komad		
27	68	"	plašči zakl. 8 cm M 5	88	2230	"	M 8 (99) črne konjske za treb. pasove za sed. gor. pas. za križno jermenje	
28	128	"	noži zasločni	89	488	"		
29	176	garn.	zamaški leseni, zapir. 8 cm M 5	90	424	"		
30	24	komad	črpalke kompl. glicer. ročne M 5	91	168	"	jezdna brez podbr. vel. št. 3 " " " " " za lahke brzde brez podbr. deljena jezdna za jahaške konje motvozna M 68 za konjsko opravo	
31	57	"	merilne latve M 5	92	16	"		
32	24	garn.	ključki laf. 8 cm M 5	94	731	"		komad
33	272	komad	vrvíce vlečne 1-16 m dlg. s spono in karab.	95	818	"		
34	216	"	" " " " " privez. za merilne plošče	96	96	"		
35	320	"	" " " " " usnj. ovesne za temp. vilice	100	96	"	dolg zaponski proste trebušne M 99 sedelske gornje M 68 spodnje M 68 za težke vprežne konje sedelske spodnje	
36	72	"	" " " " " M 5	101	397	"		
37	16	"	ključ svedraši zav. cilindra 8 cm M 5	102	92	"		
38	176	"	" " " " " za stroj. vžig. M 99	103	2456	"	h konjski opravi M 68 hlevski M 68 podbradne vel. št. 1 " " " " " 2 " " " " " 3 za hlevske povodce	
39	57	"	odvijači M 5	104	904	"		
40	462	"	vrvi vlačne	105	28	"		
41	544	"	kavlji S M 5	106	1920	"	par	
42	32	"	stojala naravna M 9	107	2990	"		
43	1490	"	vrvi privezovalne	108	80	"		
44	35	"	priprave kompl. za ojesne šine M 99	109	1824	"	komad	
45	104	"	čistilci dvodelni M 5	110	2784	"		
46	176	"	likala okov. M 63	111	482	"		
47	16	"	okosa okov. za prednj. voz. M 5	112	1081	"	par	
48	96	"	" " " " " okov. M 97	113	820	"		
49	182	"	dritlji okov. M 99 brez M 11 varov. konj	114	480	"		
50	136	"	vzmeti var. konj M 99	115	1816	par	za hlevske komate zas. s klinom in pušico, ogli. vtik. " " " " " polokr. " " " " " " 2 puš., zadrž.	
51	24	garn.	zavoj. rekviziti za orodne zad. voz. M 5	116	330	komad		
52	624	komad	" " " " " za zad. voz. polj. topn. bat. M 5	117	330	"		
53	44	"	plachte za proviantne voz.	118	32	"	klinaste za jezdne konje M 92 hlev. adj. M 13 M 96 z rokavicami gornje pasovne adapt. gornje pas.	
54	16	"	" " " " " za mun. dvokolnice 8 cm M 5/8	119	3646	"		
55	331	"	blazine sedelne za predne voz. 8 cm M 5	120	397	"		
56	152	"	ključ k zad. voz. z veriž. in vijakom M 5	121	1808	"	komad	
57	164	"	cokle desne	122	48	"		
58	1408	"	" " " " " s 4 pritrd. in baticami M 5	123	988	"		
59	88	"	zavirala kompl. žel. M 3	124	16	"		
60	32	"	" " " " " kompl. za zad. voz. M 99					

Zap. št.	Stevilo	Oznamenilo	Cene so ponuditi za	Zap. št.	Stevilo	Oznamenilo	Cene so ponuditi za
125	416	komad		219	109936	komad	
126	862	"		220	222648	"	
127	92	"		221	109920	"	
128	1163	garn.		222	16000	"	
129	920	komad		223	16000	"	
130	904	"		224	16000	"	
131	920	"		225	40	"	
132	1894	"		226	96	"	
133	2398	"		227	528	"	
134	416	"		228	352	"	
135	416	"		229	528	"	
136	3688	"		230	528	"	
137	888	"		231	528	"	
138	416	"		232	352	"	
139	554	"		233	352	"	
140	545	"		234	352	"	
142	3648	"		235	120	"	
143	3616	"		236	64	"	
144	3160	"		237	24	kg	
145	624	"		238	29920	komad	
146	6028	"		239	105952	"	
147	1248	"		240	29920	"	
148	240	"		241	105568	"	
149	1816	"		242	12	kg	
150	16	"		243	12	komad	
151	936	"		244	12	"	
152	904	"		245	12	"	
153	1131	"		247	480	"	
154	429	"		248	176	m	
155	397	"		249	72	"	
156	1018	"		250	160	klobčič	
157	1500	"		251	56	"	
158	1932	"		252	8416	m	
159	192	"		253	208	kg	
162	1079	"		254	160	klobčič	
163	904	"		255	288	komad	
164	1016	"		257	64	kg	
165	48	"		258	16	"	
166	1712	"		260	3-6	"	
167	48	"		261	7-2	"	
168	1549	"		262	1192	"	
169	920	"		263	108	"	
170	448	"		265	200	"	
171	2784	"		267	272	"	
172	3047	"		269	224	"	
173	1099	"		272	160	komad	
174	2872	"		273	160	"	
175	64	"		274	32	"	
176	64	"		275	32	"	
177	168	"		276	32	"	
178	184	"		277	3720	"	
179	16	"		277a	1048	"	
180	16	"		278	56	"	
181	128	"		279	16	"	
182	16	"		280	16	"	
184	16	"		281	32	"	
185	432	"		282	32	"	
186	488	"		283	160	"	
187	944	"		284	400	"	
188	256	"		285	400	"	
189	56	"		286	400	"	
190	8	"		287	400	"	
191	104	"		289	80	"	
192	48	"		290	8	"	
193a	32	"		291	48	"	
194	192	"		292	16	"	
195	32	"		293	64	"	
196	8	"		294	40	"	
197	96	"		295	8	"	
198	8	"		296	8	"	
199	68	"		297	8	"	
200	64	"		298	8	"	
201	18	"		299	16	"	
202	57	"		300	16	"	
203	11	"		301	16	"	
204	24	"		303	144	"	
205	16	"		304	32	"	
206	32	"		305	32	"	
207	24	"		306	192	"	
208	32	"		307	56	"	
209	112	"		308	80	"	
210	288	"		309	576	"	
211	40	"		310	544	"	
212	246	"		311	32	"	
213	1360	"		313	288	"	
214	2970	"		316	400	"	
215	2630	"		317	1008	"	
216	6858	"		318	2016	"	
217	9736	"		327	11	"	
218	10978	"		328	22	"	
				329	11	"	

Na DUNAJU, januarja 1914.

Telefon šte. 16.

Leta 1873, ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 16. 129

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarno s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporočila se za stavbna dela vsake vrste.

Wotan
svetilka

z vlečeno
svetilno žico
V zalogi pri
elektrarnah in instalatejih

